

WIĘCEJ WODY – REMONDIS AQUA OBIERA KURS NA ROZWÓJ

Kod do filmu

Film wizerunkowy firmy REMONDIS można teraz obejrzeć na swoim telefonie komórkowym. Wystarczy wybrać odpowiednią aplikację, zarejestrować kod – i gotowe!

Gospodarka wodna

EURAWASSER – silny partner jednostek samorządowych należy teraz do REMONDIS Aqua

Aktualności

REMONDIS certyfikuje zrównoważony rozwój

Gospodarka recyklingowa

Na drodze do optymalizacji kosztów eksploatacji

Międzynarodowa gospodarka recyklingowa

Polska i Ukraina – czystość na mistrzostwach Europy

spis treści

EURAWASSER – SILNY PARTNER JEDNOSTEK SAMORZĄDOWYCH

REMONDIS Aqua wciąż się rozwija, również w Niemczech. Niedawno przejęta firma EURAWASSER jest w Niemczech aktywna głównie w miastach i jednostkach samorządowych. Dla REMONDIS Aqua, która dotychczas zajmowała silną pozycję przede wszystkim na arenie międzynarodowej ten zakup to doskonała symbioza. **Strona 4**

KROSNO POLEGA NA REMONDIS

Razem lepiej – również w Polsce! Miasto Krosno rozpoczęło publiczno-prywatną współpracę z REMONDIS. Celem nowego partnerstwa publiczno-prywatnego jest przeprowadzenie restrukturyzacji gospodarki odpadami i zwiększenie obszaru działalności. Samorząd Krosna może korzystać z doświadczenia wynikającego z założenia ponad 100 spółek PPP przez REMONDIS. **Strona 12**

WSPÓLNE DZIAŁANIA NA RZECZ SZERSZEGO ZASTOSOWANIA RECYKLINGU

Pojemniki na surowce wtórne już wkrótce! Są już wykorzystywane w Miśni i w okręgu Rhein-Sieg. W ramach projektów pilotażowych REMONDIS wspólnie z zaangażowanymi jednostkami samorządowymi zbiera doświadczenia w zakresie rozwoju zbiorów surowców wtórnych z wykorzystaniem żółtych pojemników. **Strona 16**

AKTUALNOŚCI

- 4 EURAWASSER – silny partner jednostek samorządowych
- 8 Od roku 2000 do dziś – na drodze do gospodarki surowcami
- 12 Partner w zakresie usuwania odpadów w południowo-wschodniej Polsce
- 14 Zrównoważony rozwój poprzez gospodarkę recyklingową
- 16 Wspólne działania na rzecz szerszego zastosowania recyklingu
- 17 Co zrobić ze starym telefonem?

REMONDIS | GOSPODARKA WODNA

- 18 Przejrzysta woda i czysta energia dla Oettinger
- 19 REMONDIS Aqua rozszerza swoją działalność w Niemczech

REMONDIS | GOSPODARKA RECYKLINGOWA

- 20 20 lat modelowej współpracy w Rostocku
- 22 Niebezpieczne pozostałości w kompleksie ogrodowym
- 24 Rhenus rozwija się dzięki wykorzystaniu nowoczesnej logistyki
- 26 Ruch uliczny i zminimalizowane zanieczyszczenie środowiska
- 28 Konsekwentne poszerzanie zakresu działalności
- 30 Tymczasowe rusztowanie zastępuje ścianę zewnętrzną
- 32 Recykling z wizją
- 34 Fundament gospodarki recyklingowej
- 35 Zrównoważony rozwój poświadczony podpisem i pieczęcią
- 36 Szybki postęp w Państwie Środka
- 38 Zawsze przy piłce
- 40 Informacje w skrócie

LUDZIE

- 42 REMONDIS aktywnie przeciwdziała bezrobociu wśród młodzieży
- 43 Fotorelacja

Stopka redakcyjna

Wydawca: REMONDIS AG & Co. KG, Brunnenstraße 138, 44536 Lünen, Niemcy
 Telefon: +49 2306 106-515, Faks: +49 2306 106-530, www.remondiss.com, info@remondiss.com
 Redaktor naczelny: Michael Schneider
 Opracowanie graficzne: www.atelier-14.de Druk: Lonnemann, Selm

OD REDAKCJI

Drodzy Czytelnicy!

Po długotrwałych negocjacjach Bundestag i Bundesrat zawarły w Komisji Mediacyjnej kompromis w sprawie ustawy o gospodarce recyklingowej. Nowa ustawa wejdzie w życie z dniem 1 czerwca 2012 roku i zastąpi obecnie obowiązującą ustawę o gospodarce recyklingowej i gospodarowaniu odpadami z 1996 roku. Nowelizacja niemieckiego prawa dotyczącego gospodarowania odpadami stała się niezbędna, ponieważ europejska dyrektywa ramowa w sprawie odpadów z roku 2008 przewiduje obowiązek ujednolicenia prawa wszystkich krajów członkowskich.

Celem było wprowadzenie europejskiej gospodarki recyklingowej w nową epokę, w której odzyskiwanie surowców oraz recykling powinny zyskać w Unii Europejskiej wyraźne pierwszeństwo przed obciążającym klimat usuwaniem odpadów na składowiskach. Zawarty w Niemczech kompromis jest rozczarowujący już z tego względu, że udział recyklingu nie wzrośnie w istotny sposób. W przypadku odpadów komunalnych do roku 2020 przewidziany jest jedynie wzrost z 64 do 65 procent. Wzrost tylko o jeden punkt procentowy w ciągu ośmiu lat nie jest ambitnym założeniem. W obliczu dotychczas uzyskanej wiedzy know how w zakresie gospodarki recyklingowej w Niemczech sformułowane cele należy postrzegać jako krok wstecz. Zagraża to roli Niemiec jako prekursora w tej dziedzinie. Nowa ustawa nie gwarantuje także, że nastąpi istotna poprawa w zakresie zaopatrzenia krajowego przemysłu w cenne surowce wtórne, co jest koniecznością w Niemczech, w kraju nieposiadającym dużych złóż surowcowych.

Nie ma także szans na sformułowaną wyraźnie jako cel w umowie koalicyjnej z 2009 roku uczciwą konkurencję w obszarze gospodarki recyklingowej. Poprzez zwiększenie obowiązków w zakresie przekazywania odpadów komunalnych nastąpi wzmocnienie gminnych monopolii recyklingowych i rezygnacja z konkurencyjności gwarantującej korzyści

Thomas Conzendorf,
członek zarządu REMONDIS

obywatelom. Następstwem tego będą wyższe i mniej przejrzyste opłaty. Z punktu widzenia prywatnych przedsiębiorstw działających w obszarze gospodarki recyklingowej ustawa o gospodarce recyklingowej po prostu narusza obowiązujące prawo Unii Europejskiej. Ograniczenie swobody przepływu towarów poprzez rozszerzenie obowiązków w zakresie przekazywania odpadów oraz faktyczne zrównanie recyklingu ze spalaniem wynikające z niewdrożenia pięciostopniowej hierarchii odpadów są nie do przyjęcia. Z tego względu ustawa ta zostanie zaskarżona przed Komisją UE i rozstrzygnięcie przypadnie sądom.

W czasie, kiedy prywatni przedsiębiorcy działający w obszarze gospodarki wodnej i recyklingowej w Niemczech muszą konfrontować się z coraz głębiej sięgającymi ograniczeniami ze strony polityki, wydaje się prawie zadziwiające, że REMONDIS poprzez przejęcie Grupy EURAWASSER może obecnie intensywnie rozwijać w Niemczech swoje interesy w przedsiębiorstwach gospodarki wodnej. Woda to decydujący rynek rozwoju, nie tylko w Niemczech, ale także na całym świecie. I tak uwaga przedsiębiorstw prywatnych coraz bardziej koncentruje się na zagranicy, gdzie zarówno w obszarze gospodarki wodnej, jak i w przypadku recyklingu nadal istnieje znaczna potrzeba poprawy sytuacji.

Życzymy miłej lektury zarówno artykułów na ten temat, jak i opisujących inne zagadnienia, zawartych w tym wydaniu REMONDIS aktualności!

Thomas Conzendorf

Gospodarka wodna

EURAWASSER – silny partner jednostek samorządowych

REMONDIS AQUA KUPIJE NOWĄ SPÓŁKĘ I ROZSZERZA DZIAŁALNOŚĆ W NIEMCZECH

Przedsiębiorstwo Eurawasser Aufbereitungs- und Entsorgungs GmbH wraz ze swoimi spółkami córkami oraz firmami, w których posiada udziały, od 1991 roku zapewnia uzdatnianie wody pitnej oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków dla około 800 000 ludzi w całych Niemczech i tym samym zalicza się do najbardziej prężnych przedsiębiorstw świadczących usługi w obszarze gospodarki wodnej w tym kraju. REMONDIS Aqua od 30 lat poprzez nowoczesny system dostarczania wody, odprowadzania i oczyszczania ścieków, a także budowę i eksploatację obiektów wodno-technicznych dba o wodę wysokiej jakości. Prywatne gospodarstwa, miasta, gminy, spółki wodne i przedsiębiorstwa w Niemczech, Polsce, Turcji oraz innych krajach zaufały doświadczeniu REMONDIS Aqua. Efektywność, opłacalność oraz zrównoważona ochrona zasobów naturalnych stanowią główny obszar zainteresowań obu przedsiębiorstw. Zakup EURAWASSER to przykład doskonałej symbiozy.

EURAWASSER jako przedsiębiorstwo niemieckie działa lokalnie w miastach i gminach. Będąc najnowszym nabytkiem grupy REMONDIS Aqua, ten usługodawca w zakresie gospodarki wodnej z siedzibą w Berlinie może korzystać z całego bogactwa doświadczeń zdobytych przez REMONDIS Aqua na rynkach międzynarodowych. Odpowiedzialność na poziomie regionu oraz świadczenie usług mogą zakończyć się sukcesem i przynosić korzyści mieszkańcom oraz innym ludziom, miastom i gminom jedynie w ujęciu międzynarodowym. EURAWASSER i REMONDIS Aqua uzupełniają się doskonale w tym względzie. Korzyści czerpią z tego przede wszystkim gminy i klienci bezpośrednio na miejscu. Konsumenci mogą tymczasem cieszyć się stabilnymi opłatami i dobrą jakością wody.

Grupa przedsiębiorstw EURAWASSER zapewnia wraz ze swoimi 900 pracownikami w lokalizacjach EURAWASSER Nord (aglomeracja Rostock-Güstrow), Schwerin, Goslar, Kreiensen, Leuna, Saale-Unstrut (Freyburg i Leuna), Cottbus oraz Graftschaft, a także w Rheingau w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego oraz posiadanych udziałów w przedsiębiorstwach przede wszystkim dostawę wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Dzięki uważanemu za wzorzec „modelowi z Rostocku” EURAWASSER od ponad 15 lat uchodzi w całych Niemczech za pioniera w obszarze partnerstwa publiczno- prywatnego niemieckiej gospodarki wodnej. Gminni partnerzy w każdym przypadku odnoszą korzyści z rozległych działań inwestycyjnych oraz szybkiego i ekonomicznego wdrażania planów renowacji, które spełniają kryteria gospodarcze, ekologiczne i społeczne. EURAWASSER spełnia tym samym wymagania w zakresie zrównoważonego zaangażowania przedsiębiorstwa oraz zagwarantowania bezpieczeństwa lokalizacji i wspomaga gminnych oraz przemysłowych partnerów w realizacji ich założeń dotyczących odpowiedzialności ekologicznej oraz zapewnienia odpowiedniej jakości życia także przyszłym pokoleniom. Kompetencje EURAWASSER rozciągają się ponadto na obszary energii odnawialnej, takiej jak biogaz, zrównoważony rozwój, różnorodność biologiczną oraz innowacyjne usługi laboratoryjno-techniczne, w przypadku których przedsiębiorstwo to zajmuje wiodącą pozycję na niemieckim rynku wodnym i utylizacji ścieków.

Globalne myślenie – lokalne działanie: EURAWASSER przejmuje odpowiedzialność ekologiczną

Zasoby naturalne nie będą wiecznie dostępne. Już w 1978 roku Organizacja Narodów Zjednoczonych żądała „zrównoważonego rozwoju” w rozumieniu uzyskania większej równowagi między rozwojem gospodarczym, ochroną ekosystemów oraz rozwojem społecznym. Dzisiaj, ponad 30 lat po przedstawieniu tych żądań, konieczność zrównoważonego rozwoju jest bardziej aktualna niż kiedykolwiek wcześniej. Odczuwalne zmiany klimatu, niedobór surowców naturalnych oraz utrzymywanie się społecznych niesprawiedliwości i nierówności wymagają od każdego uczestnika życia społeczne-

go odpowiedzialnego działania wobec swojego środowiska. Właśnie w obszarze gospodarki wodnej jest to szczególnie wyraźne. Podczas gdy podaż słodkiej wody – jedynie 3 procent światowych zasobów wodnych – pozostaje w najlepszym przypadku na tym samym poziomie, liczba ludności na świecie rośnie wykładniczo. W niektórych częściach świata już dzisiaj konflikty o dostęp do czystej wody pitnej należą do rzeczywistości geopolitycznej. Jednocześnie w Niemczech w obliczu spadającej liczby ludności i jednoczesnego istnienia regionów szybko rozwijających się następuje konfrontacja z zupełnie innym problemem. W jaki sposób utrzymać wysoką jakość zaopatrzenia w wodę przy akceptowalnych cenach także w przyszłości?

EURAWASSER stawia na zrównoważone zaangażowanie przedsiębiorstwa i ukierunkowane inwestycje w innowacyjne rozwiązania odpowiednio do określonego zapotrzebowania ▶

Międzynarodowe doświadczenie przynosi korzyści w przypadku usług regionalnych

Nowoczesna technika oraz innowacyjne rozwiązania naukowe stanowią podstawę zagwarantowania wysokiej jakości wody pitnej oraz bezpiecznego odprowadzania i uzdatniania ścieków.

- ▶ nia w danej lokalizacji, nie tracąc przy tym z pola widzenia wzajemnych relacji globalnych. Ponieważ obieg wody nie ogranicza się do regionu lub miasta, w znacznie większym stopniu jest częścią światowego ekosystemu, za który każdy człowiek, każde przedsiębiorstwo i każda firma zajmująca się uzdatnianiem wody oraz zaopatrzeniem codziennie musi przejmować odpowiedzialność. Firma EURAWASSER przyjmuje tę odpowiedzialność i wspólnie ze swoimi gminnymi oraz przemysłowymi partnerami opracowuje rozwiązania służące wysokiej jakości zaopatrzeniu w wodę w przyszłości oraz zrównoważone obchodzenie się z zasobami wodnymi.

Nowoczesna technika oraz innowacyjne rozwiązania naukowe stanowią podstawę zagwarantowania wysokiej jakości wody pitnej oraz bezpiecznego odprowadzania i uzdatniania ścieków. EURAWASSER stawia przy tym na nowoczesne obiekty techniczne, współpracę naukową z uniwersytetami, systemy zarządzania jakością zgodne z normami ISO oraz zorientowane na cel powiązanie kompetencji w obrębie przedsiębiorstwa. Na tej podstawie EURAWASSER oferuje techniczne i handlowe usługi zarządzania przedsiębiorstwem oraz szerokie specjalistyczne usługi serwisowe w obszarze gospodarki wodnej i ściekowej.

Zaopatrzenie w wodę pitną

W obszarze zaopatrzenia w wodę pitną EURAWASSER troszczy się o pozyskiwanie wody nieuzdatnionej oraz realizację zaopatrzenia wodnego. Należy do tego eksploatacja, utrzymanie oraz konserwacja obiektów uzdatniania wody oraz urządzeń dystrybucji wodnej. Zużycie energii oraz stan operacyjny urządzeń technicznych są w kontekście ochrony klimatu i środowiska naturalnego kolejnymi istotnymi aspektami. Z tego względu EURAWASSER przykłada szczególnie dużą wagę do optymalizacji zużycia energii przez urządzenia zaopatrujące w wodę oraz identyfikacji ewentualnych wycieków. Gospodarowanie licznikami wodnymi oraz wykonywanie analizy wody pitnej uzupełniają ofertę usług przedsiębiorstwa.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Poprzez eksploatację, utrzymanie oraz konserwację oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnych oraz przepompowni EURAWASSER dba o niezakłócony oraz czysty proces odprowadzania i oczyszczania ścieków. Należy tu także uwzględnić tworzenie i wdrażanie koncepcji dotyczących kanalizacji oraz optymalizacji zużycia energii przez poszczególne urządzenia. Klient odnosi przy tym dwója-

Wraz z nabyciem Grupy EURAWASSER przedsiębiorstwo REMONDIS Aqua osiągnęło spektakularny sukces. REMONDIS aktualności prezentuje rozmowę z Andreasem Bankampem, członkiem zarządu REMONDIS Aqua.

REMONDIS aktualności: Panie Bankamp, jakie znaczenie dla REMONDIS Aqua ma przejęcie EURAWASSER?
Działania REMONDIS Aqua do tej pory w 85 % dotyczyły rynków międzynarodowych, między innymi Turcji, Rosji,

Polski, Hiszpanii i innych krajów europejskich, a także Indii. Międzynarodowy kierunek działań stanowi nadal główny element strategicznego rozwoju firmy. Poprzez przejęcie głównych kompetencji w zakresie usług gospodarki wodnej – między innymi w stolicy kraju związkowego Schwerin, w mieście hanzeatyckim Rostock, a także w miastach Cottbus i Goslar – pozycja REMONDIS Aqua w Niemczech także w obszarze zaopatrzenia w wodę została trwale rozbudowana i wzmocniona.

REMONDIS aktualności: Jaki wpływ na przyszłość przedsiębiorstwa REMONDIS Aqua będzie miało to przejęcie?

Wraz z przejęciem EURAWASSER wyznaczyliśmy na prywatnym rynku gospodarki wodnej wyraźny punkt: Zaangażowanie prywatnych przedsiębiorstw usługowych w obszarze zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków może rosnąć. Gospodarcze i społeczne warunki ramowe w Niemczech – między innymi nacisk na finanse publiczne oraz zmiany demograficzne – wzmagają konieczność większej konkurencyjności systemów w infrastrukturze

kie korzyści. Oprócz udostępniania najnowszej techniki EURAWASSER oferuje także analizę przychodu oraz usługi doradcze w zakresie efektywności energetycznej, na przykład przy fermentacji CO₂. Wszelkie aspekty dotyczące odprowadzania i oczyszczania ścieków są przez EURAWASSER realizowane, łącznie z wykonywaniem analizy ścieków i osadu ściekowego, konserwacją przydomowych oczyszczalni ścieków, konserwacją oraz utrzymaniem przyłączy kanalizacyjnych, jak i kontrolą i utrzymaniem bezodpływowych dołów zbierających i monitorowaniem kanałów dopływowych w celu ochrony wód. Do kolejnych usług oferowanych przez EURAWASSER zalicza się planowanie inwestycji, planowanie i realizację przedsięwzięć budowlanych oraz nadzór nad nimi, wdrażanie systemów informacji geograficznej oraz inżyniersko-techniczne usługi doradcze.

Samorządy potrzebują silnego partnera

EURAWASSER oferuje miastom, gminom oraz celowym związkom gmin swoje usługi w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, czyli w oparciu o współpracę prywatno-publiczną. Rozwiązanie to posiada duże perspektywy rozwoju i daje możliwości indywidualnego dostosowania zakresu kooperacji.

„Dzięki EURAWASSER firma REMONDIS Aqua ostatecznie stała się najsilniejszym oferentem usług w obszarze gospodarki wodnej także w Niemczech”.

Andreas Bankamp, Zarząd REMONDIS Aqua

Korzyści są widoczne jak na dłoni. Dzięki finansowej oraz administracyjnej elastyczności następuje odciążenie budżetów samorządów lokalnych. Miasta i gminy mogą finansować inne ważne projekty bez naruszania prawa samorządowego. Konsumenci czerpią zyski z fachowego oraz zgodnego z obowiązującymi normami zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków po stabilnych cenach. Usługi w zakresie gospodarki wodnej pozostaną dzięki EURAWASSER także w przyszłości niezawodne i w przystępnej cenie. „Wszystko płynie” – stwierdził Heraklit. O to, aby także w przyszłości wszystko płynęło czyste, nie naruszając środowiska i po przystępnej cenie oraz we właściwym kierunku, dba REMONDIS Aqua wraz ze swoim najmłodszym członkiem rodziny przedsiębiorstw – EURAWASSER.

EURAWASSER wspiera partnerów komunalnych i przemysłowych w działaniach na rzecz ochrony środowiska.

publicznej, a szczególnie w gospodarce wodnej. Tu dostrzegam bardzo dobrą sytuację prywatnych przedsiębiorstw gospodarki wodnej zarówno pod względem wiedzy specjalistycznej, jak i możliwości ekonomicznych. Konkurencja na rynku będzie zatem gwarantować długoterminowo bezpieczeństwo zaopatrzenia po przystępnej cenie. Wygranymi są klienci i konsumenci. REMONDIS Aqua oferuje te rozwiązania i tym samym jest idealnym partnerem dla samorządów lokalnych.

REMONDIS aktualności: Czy istnieją specjalne cele, które powinny zostać osiągnięte poprzez ten zakup?
REMONDIS Aqua wyznaczył sobie za cel konsekwentny i zrównoważony wzrost na rynku niemieckim i międzynarodowym. Przejęcie to stanowi konsekwentny krok w tym sukcesywnie realizowanym procesie.

REMONDIS aktualności: Jakie istotne zmiany wiążą się z przejęciem?

Do obecnej liczby 2000 zatrudnionych osób odznaczających się wysoką motywacją dołączyli kolejni wysoko wykwalifi-

kowani i przynajmniej tak samo zmotywowani pracownicy. Kierunek działań rynkowych oraz filozofia EURAWASSER odpowiadają Grupie REMONDIS. Klient w przypadku wszystkich działań zajmuje centralne miejsce. Świadczenie najlepszych usług dla wszystkich każdego dnia jest wyzwaniem i zobowiązaniem jednocześnie. Chcemy nadal prezentować tę postawę pod nazwą EURAWASSER.

REMONDIS aktualności: Jaki wpływ na konkurencję na europejskim rynku gospodarki wodnej będzie miało przejęcie EURAWASSER?

W zakresie konkurencyjności Niemcy nadal pozostają w tyle za resztą Europy. Podczas gdy w innych krajach europejskich zaangażowanie gospodarki prywatnej stanowi obecnie raczej normę niż wyjątek, rynek niemiecki ciągle wykazuje duże możliwości rozwoju.

REMONDIS aktualności: Bardzo dziękujemy za rozmowę.

Od roku 2000 do dziś – na drodze do gospodarki surowcami

ROSNAĆCE ZNACZENIE GOSPODARKI RECYKLINGOWEJ W DOSTARCZANIU SUROWCÓW

Na początku XXI wieku odkryto, że odpady są źródłem surowców. Dzięki nowoczesnym zakładom i innowacyjnym technologiom prywatne zakłady recyklingowe produkują surowce wtórne dla przemysłu. Poprzez ochronę zasobów i klimatu przyczyniają się one do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw surowców oraz do zachowania warunków życia na ziemi w przyszłości.

Postęp technologiczny, rozwój rynków wschodzących, gwałtownie rosnąca populacja świata – wszystkie te czynniki powodują intensywny wzrost zapotrzebowania na surowce. Na początku XXI wieku staje się coraz bardziej jasne, że nieskrępowany dostęp do zasobów naturalnych wymaga ograniczenia. Poszukuje się zrównoważonych strategii, oddzielających wzrost gospodarczy od zużycia zasobów.

Mistrzowie świata w recyklingu

W Niemczech stworzono sprzyjające warunki dla odpowiedzialnego korzystania z zasobów: Uchwalenie rozporządzenia w sprawie opakowań oraz ustawy o gospodarce recyklingowej w latach 90. umożliwiło utworzenie ważnych podstaw prawnych. Wynikające z nich osiągnięcia uczyniły kraj światowym liderem w dziedzinie recyklingu. W krótkim czasie udało się uzyskać rozległą, specjalistyczną wiedzę i przewagę technologiczną, która trwa do dziś. Stop-

niowo Niemcy uzyskały najwyższy wskaźnik recyklingu na świecie. Dzięki surowcom wtórnym niemiecka gospodarka pod koniec tej dekady będzie mogła pokryć 13 procent swoje zapotrzebowanie na surowce, co oznacza oszczędność surowców pierwotnych o wartości 8,4 mld euro.

Chcąc uzyskać obieg surowców tej wielkości, potrzebne jest duże zaangażowanie. Główne działania podejmowane są w sektorze prywatnym. Firmy zajmujące się gospodarką wodną i recyklingową pracują nad innowacjami technologicznymi i procesowymi w celu udoskonalenia procesu odzyskiwania. Jednocześnie budują one konieczną infrastrukturę w nowoczesnych zakładach, która umożliwi przygotowanie dużych ilości surowców do wytwarzania produktów rynkowych. Na samą budowę sortowni i zakładów recyklingowych prywatne firmy wydadzą w ciągu dwóch dekad ponad 15 miliardów euro.

Ekologia i ekonomia są ze sobą ściśle powiązane: Przedsiębiorstwa wykorzystujące surowce wtórne mogą znacznie zredukować koszty materiałów i energii.

2006: REMONDIS otwiera największy i najnowocześniejszy zakład przetwarzania sprzętu elektrycznego i elektronicznego w Europie.

2001

2001 | Rozporządzenie w sprawie składowania odpadów
definiuje systemy uszczelniające i technikę monitorowania składowisk odpadów.

2001 | Rozporządzenie w sprawie zużytych baterii
rozszerza odpowiedzialność za produkt i obowiązek przyjmowania baterii; zastąpione przez ustawę dotyczącą zużytych baterii w 2009 r.

Styczeń

Luty

Marzec

Kwiecień

Maj

Czerwiec

Lipiec

Sierpień

Wrzesień

Październik

Listopad

Grudzień

2001

Znaczący wkład w ochronę klimatu

Tworzenie zamkniętych obiegów zasobów umożliwia ochronę naturalnych zasobów i jest korzystne także dla ochrony klimatu. Branże, które wykorzystują surowce wtórne, zmniejszają swoje zapotrzebowanie na energię, a tym samym ograniczają emisję CO₂. Przykładowo, do produkcji miedzi z surowców wtórnych potrzebne jest 80 procent mniej energii niż do produkcji pierwotnej z rudy i koncentratów, dzięki temu unika się emisji CO₂. Kamieniem milowym w zakresie ochrony klimatu jest daleko idąca rezygnacja ze składowania odpadów. Od 1 czerwca 2005 odpady ulegające biodegradacji nie mogą już być składowane w Niemczech bez ich wcześniejszego przetworzenia. Już w 1993 roku w instrukcji dotyczącej odpadów komunalnych TASI (TA Siedlungsabfall) sformułowano wysokie wymagania dotyczące budowy i eksploatacji składowisk odpadów, a w połowie 2005 roku wydano zakaz składowania nieprzetworzonych odpadów. Wraz z rozporządzeniem w sprawie składowania odpadów wytyczne TASI z roku 2001 zostały podniesione do poziomu rozporządzeń z bezpośrednimi skutkami prawnymi i uzupełnione o kryteria przydzielania składowiska dla wstępnie przetworzonych

(w obróbce mechaniczno-biologicznej) odpadów komunalnych. Rozporządzenie w sprawie składowisk z 2002 roku i rozporządzenie w sprawie odzysku odpadów ze składowisk z 2005 roku zawierają dodatkowe regulacje.

Energia z odpadów

Kiedy ustanowiono zakaz składowania, składowiska odpadów były jeszcze istotnym elementem struktur utylizacji. W ciągu kilku lat musiały powstać alternatywne rozwiązania – równoległe z rozwojem możliwości recyklingu. W całym kraju tworzy się możliwości kompostowania, obróbki mechaniczno-biologicznej i energetycznego wykorzystania odpadów. Inwestycje w te infrastruktury, zamknięcie lub modernizację kilkuset wysypisk odpadów komunalnych są znaczące. Łącznie na ten cel przeznaczono 20 miliardów euro. Tutaj także główne zadanie przypada sektorowi prywatnemu, który wykonuje podstawowe prace i toruje drogę.

Oprócz działań związanych z gospodarką wodną i recyklingową REMONDIS angażuje się coraz bardziej w pozyskiwanie energii. Potencjalne możliwości są systematycznie analizowane

Redukcja emisji ekwiwalentów CO₂ w tej branży wynosi obecnie 18 mln ton rocznie. Wartość ta odpowiada ilości spalin emitowanych przez 20 procent wszystkich samochodów osobowych dopuszczonych do ruchu w Niemczech.

◀ 2006: Uruchomienie elektrowni na biomasę w Lünen, m.in. w obecności byłej minister gospodarki Nadrenii Północnej-Westfalii Christy Thoben.

◀ 2007: Członek zarządu REMONDIS Egbert Tölle, były niemiecki minister ochrony środowiska Sigmar Gabriel i prezes rady nadzorczej dr Hermann Niehues (po lewej) zwiedzają między innymi zakład produkcji tworzyw sztucznych REMONDIS Lippewerk.

2002

2002 | Rozporządzenie w sprawie składowisk

zawiera wymagania dotyczące budowy, właściwości, eksploatacji, zamykania i procedur po zamknięciu.

2002

Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
---------	------	--------	----------	-----	----------	--------	----------	----------	-------------	----------	----------

„Prywatne przedsiębiorstwa zajmujące się utylizacją i recyklingiem wytwarzają coraz więcej surowców wtórnych. W kolejnych latach trend ten będzie się utrzymywał i umacniał. Niemcy staną się krajem surowców”. Peter Kurth, przewodniczący BDE (Niemieckiego Związku Gospodarki Odpadami, Wodą i Surowcami)

- ▶ wane i wykorzystywane. Powstają elektrownie generujące z odpadów energię elektryczną, parę i ciepło, pojawiają się również możliwości produkcji alternatywnych źródeł energii, takich jak paliwa alternatywne pozyskiwane z odpadów. Firma wprowadza energooszczędne rozwiązania nie tylko we własnych zakładach, ale również w obiektach klientów – dążąc do energetycznego wykorzystania odpadów uzyskiwanych po oczyszczeniu ścieków przemysłowych.

Wsparcie działań na całym świecie

Inicjatywy odnoszą sukces: Od 1990 do 2006 roku niemiecka gospodarka recyklingowa pozwoliła zaoszczędzić 56 milionów ton ekwiwalentów CO₂. Stanowi to prawie jedną czwartą łącznej redukcji CO₂ w całym kraju, która wyniosła 235 milionów ton. Ochrona zasobów i klimatu to zadania, które muszą być realizowane globalnie. REMONDIS przyczynia się do tego poprzez swoje międzynarodowe zaangażowanie. Obecnie firma stale rozszerza zakres swoich działań w Europie i Australii, pozyskując jednocześnie nowe

poła działania za oceanem, np. w 2004 roku w Chinach i w 2009 roku w Indiach.

Wdrażanie w innych krajach standardów osiągniętych w Niemczech ma głęboki sens. W samej Europie marnuje się rocznie materiały nadające się do odzysku o wartości 5,25 miliardów euro. Jeżeli zostałyby one poddane recyklingowi, oprócz znacznych ilości surowców można byłoby również zaoszczędzić do 148 mln ton CO₂. Ponadto składowanie nieprzetworzonych odpadów odgrywa nadal znaczącą rolę w wielu państwach członkowskich UE. Zakaz składowania takich odpadów w całej Europie byłby znaczącym krokiem naprzód. W ten sposób można byłoby zapobiec emisji nawet 110 milionów ton CO₂.

Ciągły wzrost wymagań

Niektóre surowce zostaną prawie całkowicie wyczerpane w ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat. Zachowanie ważnych strategicznie materiałów w dłuższej perspektywie wymagać

2008: Uruchomienie zakładu termicznego przetwarzania odpadów i utylizacji w Staßfurtzie.

2005

2005 | Ustawa dotycząca zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego transponuje wytyczne UE dotyczące postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym do prawa krajowego.

2005 | Rozporządzenie w sprawie odzysku odpadów ze składowisk wyznacza kryteria odzysku odpadów jako alternatywnych materiałów ze składowisk.

2005

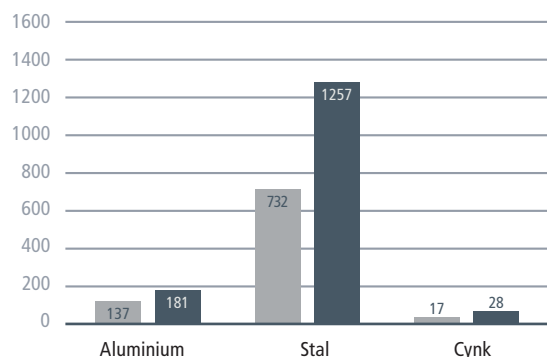

Energia zaoszczędzona dzięki zastosowaniu surowców wtórnych

(Niemcy, oszczędność w milionach euro)

2004 2007

Źródło: Institut der deutschen Wirtschaft

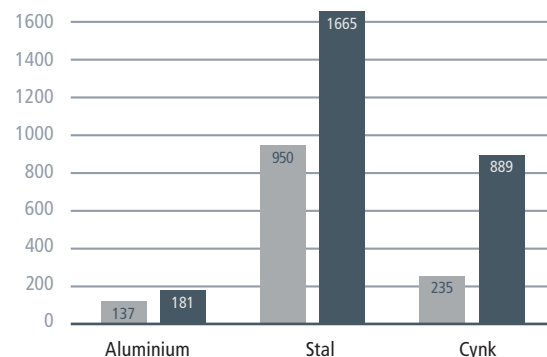

Ilości importowanych surowców ograniczone dzięki zastosowaniu surowców wtórnych

(Niemcy, oszczędność w milionach euro)

2004 2007

Źródło: Institut der deutschen Wirtschaft

będzie zatem dodatkowego wysiłku. Wyniki uzyskane w zakresie ochrony klimatu również nie są zadowalające. Na tym tle gospodarka recyklingowa zyskuje coraz większe znaczenie. Rozwija się ona coraz bardziej w kierunku gospodarki surowcami, której działania znacząco przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw.

Nowa ustawa o gospodarce recyklingowej wskazuje kierunek działań w Niemczech na następne dziesięciolecie. Pierwszy projekt ustawy został przedstawiony w 2010 r., po długich debatach ustawa została przyjęta w 2012 r. Z perspektywy sektora prywatnego ustawa nie wyznacza pułapu możliwego do osiągnięcia. Mimo że rozważano już recykling na poziomie 100 %, ustawodawca określił stawki recyklingu na stosunkowo niskim poziomie, a zatem mało ambitnie. Ponadto rezygnuje on z logicznej hierarchii odpadów w sensie transpozycji 1:1 europejskich wymogów dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Poprzez ustalenie

obowiązków przekazywania odpadów komunalnych zostaje ograniczona uczciwa konkurencja, co prowadzi do zahamowania impulsu do postępu.

Do realizacji gospodarki surowcami potrzebna jest siła finansowa, międzynarodowe sojusze i zaangażowanie w gospodarkę światową. Historia pokazała, że konkurencyjna siła sektora prywatnego jest ważnym czynnikiem motywującym do skutecznego stawienia czoła wyzwaniom w zakresie ochrony zasobów i klimatu. Niezależne rozwiązania działające tylko w granicach jednej miejscowości mogą sprostać globalnym zadaniom tylko w niewielkim stopniu.

Zgodnie z ankietą przeprowadzoną przez instytut badania opinii publicznej Forsa co drugi obywatel Niemiec obawia się, że zaopatrzenie kraju w surowce może być w przyszłości zagrożone.

◀ 2009: Zastępca gubernatora Ernest Gabmann z członkiem zarządu REMONDIS Egbertem Töllem podczas uroczystego otwarcia UFH-RE-cycling w Austrii.

◀ 2010: Otwarcie nowej siedziby głównej firmy REMONDIS Aqua w Lünen.

2009

2009 | Nowe rozporządzenie w sprawie składowisk

łączy wytyczne ustawy o składowiskach. Istniejące rozporządzenia (rozporządzenie w sprawie składowisk, rozporządzenie w sprawie składowania odpadów i rozporządzenie w sprawie odzysku odpadów ze składowisk) oraz przepisy administracyjne (instrukcja techniczna w sprawie składowania, instrukcja techniczna w sprawie składowania odpadów komunalnych, pierwszy ogólny przepis administracyjny dotyczący ochrony wód gruntowych) zostały skodyfikowane i uchwalone na nowo jako rozporządzenie w sprawie składowisk.

2012

2012 | Ustawa o gospodarce recyklingowej

zastępuje ustawę o gospodarce recyklingowej z 1994 r., a jej celem jest transpozycja europejskiej dyrektywy ramowej w sprawie odpadów.

... Czerwiec | Lipiec | Sierpień | Wrzesień | ... Grudzień

2009

... Marzec | Kwiecień | Maj | Czerwiec ...

2012

Partner w zakresie usuwania odpadów w południowo-wschodniej Polsce

KROSNO KORZYSTA ZE SPECJALISTYCZNEJ WIEDZY REMONDIS

Razem lepiej – takie słowa padły w mieście Krosno, które rozpoczęło publiczno-privatną współpracę z REMONDIS. W celu założenia spółki PPP (partnerstwo publiczno-privatne) REMONDIS nabył 51 procent udziałów w komunalnym zakładzie oczyszczania i przetwarzania odpadów KROeko; pozostałe udziały posiada przedsiębiorstwo miejskie MPGK Krosno Sp. z o.o.

Poprzez założenie nowej spółki joint venture grupa REMONDIS kontynuuje pasmo sukcesów na terenie krajów środkowoeuropejskich. Od momentu rozpoczęcia działalności na rynku polskim, przed dokładnie 20 laty, pozyskano i rozwinięto ponad 40 zakładów zaangażowanych w realizację zadań z dziedziny gospodarki recyklingowej i wodnej. Oprócz wielu dużych miast, takich jak Warszawa, Łódź, Poznań i Szczecin, dotyczy to wielu gmin w regionach wiejskich.

Bogata tradycja i rozwój regionalny

Również liczące 50 000 mieszkańców Krosno jest położone w otoczeniu o charakterze wiejskim. Początki miasta leżącego w południowej części województwa podkarpackiego sięgają epoki brązu. W późniejszym okresie, w połowie XIX wieku, w pobliżu Krosna powstała pierwsza na świecie kopalnia ropy naftowej.

Od ponad 100 lat bogate w tradycję miasto i jego okolice przeistaczały się w centrum przemysłu naftowego. Aktualnie wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego, jak również działalność rafinerii, stanowią decydujący czynnik ekonomiczny. Oprócz przemysłu petrochemicznego ogromne przemysłowe znaczenie mają również znana w całym kraju duża huta szkła oraz zakłady produkujące podzespoły dla przemysłu motoryzacyjnego i części do samolotów. Dobre połączenie komunikacyjne z Krosnem zapewnia regionalny port lotniczy, który został odpowiednio rozbudowany i zmodernizowany. W trakcie zagospodarowywania terenu w pobliżu lotniska powstał około 50-hektarowy obszar przemysłowy dla zakładów produkcyjnych i usługowo-handlowych.

Aktywne działania w zakresie gospodarki odpadami

Dzięki decyzji o utworzeniu spółki PPP miasto Krosno może bezpośrednio korzystać z długoletniego doświadczenia i bogatej wiedzy specjalistycznej przedsiębiorstwa REMONDIS. Dodatkowym pozytywnym skutkiem jest fakt, że polskie miasto może przeznaczyć przychody pochodzące

ze sprzedaży udziałów zakładu KROeko na niezbędne i pilne inwestycje. Środki zwiększają efektywność spółki joint venture i przyczyniają się do poszerzenia oferty w zakresie usuwania odpadów.

Obecnie przedsiębiorstwo zatrudniające około 60 pracowników i dysponujące 20 pojazdami gromadzi i usuwa odpady z gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw produkcyjnych w Krośnie i okolicach. Do innych zadań specjalistów ds. utylizacji należą usługi oczyszczania oraz odśnieżania ulic i chodników, jak również utrzymanie zieleni.

Istotnym celem działalności REMONDIS KROeko jest dalszy rozwój na rynku lokalnym oraz zwiększenie obszaru wpływów o zaplanowany zrestrukturyzowany region gospodarki odpadami. Poza tym firma zamierza poprawić wskaźniki utylizacji poprzez metody przetwarzania odpadów w ramach regionalnej oczyszczalni ścieków w Krośnie. Ponadto planowane jest rozszerzenie zakresu usług w oparciu o ofertę innych spółek z grupy REMONDIS. Przykład stanowi staranne niszczenie niepotrzebnych plików i dysków, a także niezawodna utylizacja odpadów specjalnych i medycznych. Ścisła współpraca z firmą REMONDIS zapewnia miastu Krosno wszelkie warunki do realizacji modelu sukcesu.

Ramię w ramię na drodze do nowoczesnej gospodarki recyklingowej: Krosno i REMONDIS.

Na arenie międzynarodowej grupa REMONDIS może się pochwalić doświadczeniem wynikającym z zawiązania ponad 100 spółek PPP.

REMONDIS®

W żadnym innym kraju przedsiębiorstwo REMONDIS nie jest tak powszechnie reprezentowane jak w Polsce.

Zrównoważony rozwój dzięki gospodarce wodnej i recyklingowej

REMONDIS NA TARGACH IFAT ENTSORGA 2012

Od 5 do 11 maja 2012 roku w Monachium ponownie odbywać się będą najważniejsze na świecie targi z zakresu ochrony środowiska IFAT ENTSORGA. Na nowej rekordowej powierzchni, wynoszącej łącznie 215 000 metrów kwadratowych, przedsiębiorstwa z całego świata zaprezentują innowacje i usługi z obszaru gospodarki wodnej, ściekowej, odpadów oraz surowców. Podobnie jak w ubiegłych latach, także w tym roku na targach pojawi się reprezentacja REMONDIS, która przedstawi swoje spektrum usług z obszaru zrównoważonej gospodarki wodnej oraz recyklingowej.

REMONDIS®

Spojrzenie wstecz na rok 2010 pozwala stwierdzić, że targi IFAT po korzystnym połączeniu z ENTSORGA zyskały pozycję światowego lidera targów technologii środowiska naturalnego. Podkreśla to nie tylko udział międzynarodowych wystawców, który w porównaniu do roku 2008 wzrósł

„IFAT ENTSORGA oferuje idealne warunki do prezentowania naszego szerokiego spektrum działalności w dziedzinie krajowej i międzynarodowej gospodarki wodnej oraz recyklingu”. Egbert Tölle, członek zarządu REMONDIS AG & Co. KG

o 5 % i wynosi obecnie 37 %. Potwierdza to także międzynarodowy oddźwięk wśród zwiedzających, których liczba w 2010 r. zwiększyła się w stosunku do roku 2008 z 33 % do 40 %. W czasie trwania targów IFAT ENTSORGA 2010 pojawiło się około 110 000 zwiedzających, specjalistów pochodzących z ponad 185 krajów, przy czym oprócz Niemiec w czołówce znalazły się także Austria, Włochy, Szwajcaria, Hiszpania, Polska, Czechy, Dania, Federacja Rosyjska, Holandia i Francja. Oczekuje się kontynuacji tego trendu także podczas tegorocznych targów IFAT ENTSORGA.

Są to zatem najlepsze warunki dla Grupy REMONDIS do bliższego zaprezentowania całej palety produktów oraz usług z obszarów gospodarki wodnej i recyklingowej zarówno grupie specjalistów krajowych, jak i zagranicznych. Przy tym odpowiedzialna gospodarka recyklingowa stanowi przewodni temat targów. Światowe zużycie surowców uwarunkowane przez technologiczny, gospodarczy oraz demograficzny rozwój coraz bardziej wzrasta. Już od dawna ludność na świecie zużywa więcej bogactw naturalnych niż

ziemia może stale dostarczać. Efektywne obchodzenie się z cennymi materiałami jest palącym wyzwaniem naszych czasów. REMONDIS przyjmuje na siebie tę odpowiedzialność i na targach IFAT ENTSORGA prezentuje, w jaki sposób poprzez konsekwentny recykling i innowacyjne usługi można zagwarantować pozyskiwanie z odpadów wysokiej jakości surowców wtórnych i tym samym w wymiarze długofalowym oraz w zrównoważony sposób przyczynić się do ochrony klimatu i oszczędzania naturalnych zasobów. Odpowiedzialna gospodarka recyklingowa stwarza zgodnie z tym warunki ramowe do mniejszego wykorzystania i sprawiedliwego podziału dostępnych zasobów w oparciu o zrównoważone zaopatrzenie w surowce.

Akcja zbierania aparatów telefonów komórkowych na targach w Monachium

Dokładnie w duchu odpowiedzialnej gospodarki recyklingowej plasuje się wspólny projekt realizowany przez Targi w Monachium oraz REMONDIS, w ramach którego zbierane są zużyte telefony komórkowe i odbywa się losowanie iPhone'ów. Akcja zbierania aparatów telefonów komórkowych trwa przez cały czas trwania targów przy wejściach zachodnim i wschodnim i kierowana jest do odwiedzających targi IFAT ENTSORGA. Celem akcji jest podniesienie wśród ludzi poziomu świadomości w zakresie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Z tego względu należy przeprowadzić działania informacyjne odnośnie tego, które surowce wtórne mogą zostać odzyskane ze starego aparatu telefonu komórkowego poprzez efektywny oraz nowoczesny proces recyklingu i jak w taki sposób można przyczynić się w długookresowym wymiarze do ochrony zasobów naturalnych i klimatu. Pozyskana kwota z surowców pochodzących z

Bez galu nie ma satelity

Od telewizji po nawigację: Bez surowców niemożliwa jest efektywna transmisja częstotliwości i danych przez satelitę. Odzyskajmy zasoby i zabezpieczmy w ten sposób przyszłość! U nas uzyskasz więcej informacji na ten temat. IFAT ENTSORGA 2012 – hala B1, stoisko 241/338.

2012

2018

2024

2030?

telefonów komórkowych zebranych podczas targów IFAT ENTSORGA zostanie przeznaczona na określony projekt społeczny.

REMONDIS po raz pierwszy korzysta z otwartej przestrzeni prezentacji

Podobnie jak w roku 2010, także tym razem REMONDIS prezentuje swój profil działalności w hali B1, na stoisku 241/338 o powierzchni 300 metrów kwadratowych, przy czym „Katedra” stanowi centralne miejsce stoiska targowego. „Katedra” stanowi łatwo dostępne miejsce do komunikacji. Tu goście z całego świata mogą rozmawiać z naszymi kompetentnymi pracownikami i uzyskać informacje o najnowszej ofercie REMONDIS. Jednocześnie „Katedra” jest elementem konstrukcyjnym o symbolicznym charakterze w hali targowej. Jednak w tym roku REMONDIS wykorzystuje do zaprezentowania swoich kluczowych kompetencji nie tylko halę targową, ale także powierzchnie na zewnątrz hali na terenie targów. Obok hal A1/A2 oraz B1/B2 REMONDIS pokazuje „SafetyTruck”, specjalny pojazd do zbierania i transportu odpadów niebezpiecznych. Odwiedzający targi otrzymują tym samym możliwość bezpośredniego wglądu w złożone i wrażliwe procesy usuwania odpadów i mogą uzyskać informacje o szczególnych wymaganiach dotyczących usuwania odpadów zawierających substancje niebezpieczne.

Miejsce umożliwiające prowadzenie rozmów i dyskusji oferuje nie tylko stoisko REMONDIS, ale także fora w halach A5 i C1. Oprócz fachowych rozmów dotyczących określonych krajów bądź tematów, toczą się tutaj także dyskusje panelowe dotyczące krajowych i międzynarodowych za-

gadnień. Targi Monachijskie zorganizowały na przykład we współpracy z Federalnym Ministerstwem ds. Środowiska, Ministerstwem Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów (BMU) oraz organizacją German Water Partnership (GWP) specjalistyczne prezentacje dotyczące określonych regionów, tj. regionu Maghrebu w Afryce, Rosji oraz Turcji. Także partnerzy IFAT ENTSORGA wnoszą wkład w organizację wartościowego programu ramowego poprzez przygotowanie różnych tematów specjalnych. Niemiecki Związek Gospodarki Odpadami, Wodą i Surowcami (Bundesverband der Deutschen Entsorgungs-, Wasser- und Rohstoffwirtschaft e.V. = BDE) organizuje np. dyskusje panelowe dotyczące uregulowań UE, ustawy o gospodarce recyklingowej, surowców wtórnych i recyklingu oraz odpadów biologicznych i utylizacji.

Także partnerzy IFAT ENTSORGA, np. BDE, wnoszą wkład w organizację wartościowego programu ramowego poprzez przygotowanie różnych tematów specjalnych.

Wspólne działania w celu zwiększenia recyklingu

REMONDIS ROZPOCZYNA PROJEKT PILOTAŻOWY MAJĄCY NA CELU WPROWADZENIE POJEMNIKÓW NA SUROWCE WTÓRNE W POWIECIE MIŚNIENSKIM

REMONDIS®

Zmiany w rozporządzeniu dotyczącym opakowań, których celem jest zwiększenie ilości zebranych surowców wtórnych pochodzących z gospodarstw domowych oraz wprowadzenie pojemników na surowce wtórne, należą tuż po uchwaleniu nowej ustawy o gospodarce recyklingowej do najważniejszych projektów rządu federalnego przewidzianych do realizacji w bieżącym roku. REMONDIS już teraz przygotowuje się w intensywny sposób na nowe możliwości. W ramach tych przygotowań firma rozpoczęła we współpracy ze Związkiem Celowym Gospodarki Odpadami Oberes Elbtal (Zweckverband Abfallwirtschaft Oberes Elbtal) w powiecie miśnieńskim projekt pilotażowy, podczas którego w okresie jednego roku system zbiórki odpadów oparty na stosowaniu żółtych worków będzie zastępowany systemem wykorzystującym pojemniki na surowce wtórne.

Dzięki wprowadzeniu do użytku pojemników na surowce wtórne odpady opakowaniowe i tożsame nieopakowania są gromadzone w jednym pojemniku.

Obecnie odpady opakowaniowe z surowców wtórnych, metali i włókniny są zbierane przez mieszkańców w żółtych pojemnikach lub workach, a następnie poddawane wysokiej jakości odzyskowi materiałowemu. Inne odpady z tych materiałów, przykładowo, z tworzywa sztucznego lub metali trafiają do pojemników z odpadami mieszanymi, co powoduje utratę wartościowych surowców wtórnych. Wprowadzenie jednolitego pojemnika na surowce wtórne powinno zapewnić gromadzenie najpóźniej od 2015 roku odpadów opakowaniowych i odpadów, które stanowią tzw. tożsame nieopakowania, takie jak np. zabawki z tworzywa sztucznego lub metalowe narzędzia kuchenne, takie jak patelnia, w jednym pojemniku. Umieszczanie tożsamych nieopakowań w pojemnikach na surowce wtórne powinno spowodować wzrost segregowanych ilości wynoszący ok. 7 kg na jednego mieszkańca rocznie, co odpowiada bezwzględnemu wzrostowi ilości wynoszącemu ok. 570.000 ton rocznie.

W Niemczech odpowiednia ustawa prawdopodobnie zostanie wprowadzona. Jednakże, kiedy to się stanie, dokładnie nie wiadomo. Wśród osób z branży i wielu ekspertów rodzi się pytanie, czy odrębna ustawa dotycząca zbiórki tożsamych nieopakowań w jednym pojemniku na surowce wtórne rzeczywiście jest potrzebna. Możliwym i w związku z przewidywalnym wzrostem ilości sensownym wyjściem byłaby modyfikacja obowiązującego rozporządzenia dotyczącego opakowań. W celu dokonania takiej modyfikacji trzeba by tylko rozszerzyć model licencjonowania systematyki dual-

nej o materiały, które dotychczas nie były gromadzone. Przy czym niepewną kwestią pozostaje to, czy oczekiwany wzrost ilości rzeczywiście nastąpi, oraz skład nowego strumienia substancji.

Pojemniki na surowce wtórne dostępne również w okręgu Rhein-Sieg
Rozpoczęty 1 lutego 2012 r. przez firmę REMONDIS we współpracy ze Związkiem Celowym Gospodarki Odpadami Oberes Elbtal (Zweckverband Abfallwirtschaft Oberes Elbtal) w miastach Großenhain i Radeburg pilotażowy projekt jest już drugim przedsięwzięciem polegającym na wprowadzeniu do użycia pojemników na surowce wtórne. Od pierwszego stycznia w okręgu Rhein-Sieg tożsame nieopakowania są zbierane do wspólnych pojemników na surowce wtórne. W związku z tym w połowie i na koniec trwania projektu określona część strumienia zebranych substancji poddawana jest szczegółowej analizie. Porównanie wyników analizy z wynikami analizy zebranych ilości przeprowadzonej przed projektem pozwoli na wyciągnięcie wniosków dotyczących możliwych zmian ilości i składu nowego strumienia odpadów. Bardzo istotny wniosek płynący z realizacji projektu pilotowego już teraz jest następujący: Tylko uczciwa i partnerska współpraca pomiędzy podmiotami publiczno-prawnymi odpowiedzialnymi za wywóz śmieci a prywatnymi przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem odpadów gwarantuje sukces we wprowadzaniu pojemników na surowce wtórne na całym terenie Niemiec. Dobitnie świadczą o tym projekty przeprowadzone w Miśni i w okręgu Rhein-Sieg.

Co zrobić ze starym telefonem?

SYSTEM RECYKLINGOWY PRZEDSIĘBIORSTWA REMONDIS ZAPEWNIĄ WPROWADZENIE SUROWCÓW Z POWROTEM DO OBIEGU

Poiasasz jeden lub nawet kilka starych telefonów komórkowych? Jeśli tak, oznacza to, że jesteś potencjalnym dostawcą surowców! Liczba urządzeń zaawansowanych technologii w niemieckich gospodarstwach stale rośnie. Coraz większą popularnością wśród konsumentów cieszą się przede wszystkim urządzenia z dostępem do Internetu, takie jak smartfony. Co jednak dzieje się ze starymi telefonami komórkowymi? Według aktualnych informacji pochodzących ze związku zaawansowanych technologii BITKOM dwie trzecie obywateli niemieckich przechowuje stare telefony w szufladach. Łączna liczba nieużywanych komórek wynosi obecnie 83 miliony – to ogromny potencjał surowcowy, który pozostaje niewykorzystany. Zanim jednak wysłużone telefony zostaną poddane specjalistycznemu przetwarzaniu, muszą najpierw zostać zgromadzone w odpowiednich miejscach. W tym celu REMONDIS stworzył specjalny system recyklingowy: pojemnik na telefony komórkowe.

Od momentu wejścia w życie ustawy dotyczącej sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w marcu 2006 roku, starych urządzeń elektrycznych i elektronicznych nie wolno usuwać wraz z odpadami pochodzącymi z gospodarstw domowych. Zbiórka tych urządzeń odbywa się w komunalnych punktach zbiórki surowców wtórnych, w których obywatele mogą oddawać nieużywane już urządzenia. Jednakże przekazywanie starych telefonów we wspomnianych punktach nie jest dostatecznie często praktyką. Według szacunków około jeden procent wszystkich telefonów trafia do recyklingu. Powodem nieprzekazywania, oprócz wielkości urządzeń, jest przede wszystkim obawa o nadużycie rzekomo usuniętych danych. Pojemnik na telefony komórkowe z jednej strony służy do zwracania rezerw surowców wtórnych gromadzonych w prywatnych gospodarstwach domowych do regulowanego obiegu substancji. Z drugiej strony natomiast zapewnia on fachowe usuwanie szkodliwych substancji, z których wykonano stare telefony. Dzięki współpracy z jednostką zależną Rhenus Data Office, która specjalizuje się w niszczeniu akt i nośników danych, nośniki danych znajdujące się w telefonach komórkowych poddawane są kompletnemu niszczeniu.

Już dzisiaj pojemniki na telefony komórkowe znajdują się w różnych miejscach na terenie całego kraju.

Do tych miejsc, oprócz sklepów, należą również przedsiębiorstwa, instytucje publiczne, takie jak urzędy, szkoły lub przedszkola. Maksymalne wykorzystanie potencjału zbiórki zapewnia gromadzenie w pojemnikach na telefony komórkowe nie tylko starych telefonów komórkowych ale również kamer cyfrowych, odtwarzaczy MP3, przenośnych

konsole do gry lub zewnętrznych nośników danych. Po zapełnieniu pojemniki są przewożone do centrów demontażu REMONDIS, a ich zawartość poddawana jest ekologicznemu i zgodnemu z ustawą przetwarzaniu oraz utylizacji. Demontaż, usuwanie szkodliwych substancji oraz rozdrabnianie odbywa się w kilku etapach. Uzyskane materiały zwracane są w całości jako oczyszczone surowce wtórne do obiegu substancji.

Również grupa REMONDIS wspiera zbiórkę nieużywanych telefonów komórkowych. W ośmiu lokalizacjach firmy zostały postawione pojemniki na telefony, do których pracownicy mogą wrzucać swoje telefony, telefony swoich krewnych, przyjaciół, sąsiadów lub znajomych. Za każdy wrzucony aparat otrzymują oni losy, które mogą wziąć udział w konkursie z nagrodami. Wzrost świadomości społecznej w zakresie pozyskiwania wartościowych substancji z nieużywanych urządzeń jest dla kraju tak ubogiego w surowce jak Niemcy kwestią niezwykle istotną. Ponieważ tylko odpowiedzialne postępowanie z dostępnymi surowcami umożliwi trwałe pokrycie zapotrzebowania na surowce w przyszłości.

Gospodarka wodna

Przejrzysta woda i czysta energia dla Oettinger

BUDOWA I ZARZĄDZANIE INSTALACJĄ WSTĘPNEGO OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW Z ODZYSKIWANIEM ENERGII

Spółka REMONDIS Aqua otrzymała od browaru w Oettinger zlecenie wybudowania instalacji wstępnego oczyszczania ścieków metodą anaerobową oraz zarządzania nią. Dzięki tej nowoczesnej instalacji ze ścieków można uzyskiwać energię w formie biogazu.

Browar z główną siedzibą w Oettingen w Bawarii produkuje i dystrybuuje szeroką gamę piw i napoi bezalkoholowych. Z uwagi na ciągle rozwijający się zakład w Mönchengladbach oraz zwiększenie mocy produkcyjnych należało opracować nową koncepcję oczyszczania ścieków. Aby system oczyszczania ścieków był przyjazny dla środowiska zastosowano zaawansowaną technologię beztlenową firmy REMONDIS Aqua: Proces RE²ENERGY® zapewnia wysoką wydajność oczyszczania przy optymalnym odzysku energii z zawartych w ściekach substancji. Uzyskany w wyniku procesu oczyszczania biogaz to tzw. „energia odnawialna”, która jest rozprowadzana za pomocą elektrociepłowni blokowej. Powstająca w zakładzie energia elektryczna jest przekazywana do sieci miejscowego dostawcy. Ciepło odpadowe jest całkowicie wykorzystywane w procesie produkcyjnym. W ten sposób można w znacznym stopniu zmniejszyć emisję CO₂ w Oettinger.

„Proces RE²ENERGY® zapewnia zrównoważone oczyszczanie ścieków na najwyższym poziomie dzięki uzyskiwaniu energii ze ścieków. Spełnia także wymagania browaru

Oettinger pod względem jakości i wydajnego wykorzystania zasobów”, wyjaśnia kierownik projektu w REMONDIS, Gerhard Simon. Nowy projekt realizowany w branży napojów jest kolejnym przykładem kompetencji i bogatego doświadczenia spółki REMONDIS Aqua w przemyśle artykułów spożywczych. Dzięki budowie w 2010 r. i eksploatacji oczyszczalni firmy Valensina, która produkuje w Mönchengladbach wysoko wartościowe soki owocowe oraz napoje smoothy klasy premium wymagające przechowywania w chłodniach, a także dzięki wybudowaniu w 2006 r. i eksploatacji oczyszczalni grupy WILD produkującej w regionie bogatym w pomarańcze, w Walencji, fruktozę, aromaty i koncentraty, pozyskuje się energię z oczyszczania ścieków. „To zlecenie jest kolejnym krokiem w kierunku wzmocnienia naszej pozycji na rynku jako wiodącego usługodawcy w dziedzinie innowacyjnych modeli umów kontraktujących w zakresie zarządzania zasobami wodnymi w branżach przemysłu, w których zachodzi potrzeba zagospodarowania ścieków”, wyjaśnia Gerhard Simon.

RE²ENERGY® – wysoka wydajność oczyszczania przy optymalnym odzysku energii z zawartych w ściekach substancji.

KED, najnowszy oddział spółki REMONDIS Aqua, jest odpowiedzialny za rozwijanie projektów, ich planowanie, budowę i finansowanie.

REMONDIS Aqua rozszerza swoją działalność w Niemczech

REMONDIS Aqua wzmacnia swoją pozycję na niemieckim rynku. Na początku 2012 roku spółka przejęła od firmy RWE Deutschland AG 50% jej udziałów w KED.

Wspólnie z partnerem, grupą Wegener, spółka REMONDIS Aqua chce nadal rozwijać swoją działalność.

KED jest między innymi partnerem gminy Wedemark i jest odpowiedzialna za zarządzanie gospodarką wodną w regionie Hanoweru, zamieszkiwanym przez około 30 000 osób. Firma oferuje między innymi następujące usługi: analizę lokalizacji, studium wykonalności, zarządzanie projektem i pozwoleniami, planowanie

techniczne, budowę instalacji oraz prowadzenie zakładu od strony technicznej i marketingowej, jak również finansowanie projektów gospodarki ściekami.

REMONDIS Aqua i współdziaławcy Wegener Gruppe wraz z przejęciem udziałów w spółce postanowili kontynuować w przyszłości współpracę opartą na partnerstwie pomiędzy gminą Wedemark i firmą KED. Ponadto chcą wykorzystywać możliwości związane z zarządzaniem i utrzymaniem instalacji oraz wykonywaniem niezbędnych prac inżynierskich.

Gospodarka wodna

20 lat modelowej współpracy w Rostocku

JEDNOSTKA ZALEŻNA PRZEDSIĘBIORSTWA REMONDIS, EURAWASSER, TO NAJWIĘKSZA FIRMA ZAOPATRUJĄCA W WODĘ MIESZKAŃCÓW OBSZARU MEKLEMBURGIA-POMORZE PRZEDNIE

EURAWASSER

Firma EURAWASSER od 1993 roku działa na zlecenie gmin i związków Meklemburgii-Pomorza Przedniego jako prywatny usługodawca. Jej partnerami są związki Warnow-Wasser- und Abwasserverband (WWAV) i Wasserversorgungs- und Abwasserzweckverband Güstrow-Bützow-Sternberg oraz zakłady miejskie Güstrow i Schwerin. Co czwarty mieszkaniec (a więc ponad 400 000 osób) pozyskuje wodę pitną od najmłodszej jednostki zależnej REMONDIS Aqua, która w związku z tym jest największym dostawcą wody w kraju związkowym.

Gesine Strohmeyer, Prezes
EURAWASSER Nord

W miejscowości Rostock firma EURAWASSER działa pod szyldem spółki EURAWASSER Nord GmbH, która powstała w 2003 roku w wyniku fuzji firm EURAWASSER GmbH Rostock i EURAWASSER Mecklenburg GmbH. Obowiązująca umowa opiera się na partnerstwie publiczno-prawnym z miastem Rostock, powołanym do życia w 1993 roku wraz z pierwszym modelem koncesji na zaopatrywanie w wodę oraz pierwszym modelem operatora ścieków tego rzędu wielkości w Niemczech. Jubileusz dwudziestolecia, który będzie obchodzony w przyszłym roku, świadczy o trwałych korzyściach wynikających z formy umowy znanej jako „Model Rostocki”, w ramach której firma EURAWASSER wnosi

swoją wiedzę specjalistyczną, a gminy jako właściciele wszystkich zakładów gospodarki wodnej mogą realizować zadania, do których obligują je przepisy prawa publicznego.

Wraz z fuzją z EURAWASSER Nord w aglomeracji Rostock-Güstrow powstały jednostki terytorialne zapewniające obsługę i utrzymanie 63 zakładów wodociągowych, ok. 2400 kilometrów sieci wody pitnej, 65 oczyszczalni ścieków i ok. 2000 kilometrów sieci kanalizacyjnej. EURAWASSER Nord ponosi odpowiedzialność za stabilne i zgodne z wymogami jakościowymi zaopatrywanie w wodę pitną oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. W ramach umowy

zrealizowano zaawansowane modernizacje i inwestycje o wartości ok. 400 mln euro, które obejmowały modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zakładów uzdatniania wody. Zaawansowana modernizacja i rozbudowa zakładów wodociągowych w Rostocku oraz wdrożenie kompleksowych technologii uzdatniania wody, np. instalacji ozonowania, umożliwiając od 1995 roku dostarczanie obywatelom wody pitnej o wyższej niż kiedykolwiek jakości, zgodnie z surowymi normami niemieckiego rozporządzenia dotyczącego wody pitnej. Do uzdatniania pobierane są wody powierzchniowe bezpośrednio z rzeki Warnow. Od 2009 firma EURAWASSER Nord posiada certyfikat zgodny z normą definiującą wymagania w zakresie systemów zarządzania bezpieczeństwem żywności DIN EN ISO 22.000. Jest to pierwszy certyfikat uzyskany przez firmę zaopatrującą w wodę w Niemczech.

Najnowocześniejsza technologia oczyszczania ścieków

Rdzeń inwestycji stanowiły modernizacja i rozbudowa centralnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Rostock w latach 1994/1995. Nakładem 85 milionów euro przeprowadzono rozbudowę obiektu o 1 i 2 poziom oczyszczania biologicznego oraz wybudowano kompleksową instalację do obróbki osadów ściekowych. Dzięki zastosowaniu najnowocześniejszych technologii, takich jak proces biofiltracji BIOFOR (BIOlogical Fixedfilm Oxygen Reactor), osiągnięto stabilną i wysoką wydajność procesu oczyszczania oraz wysoką jakość ścieków oczyszczonych. Dzięki uruchomieniu centralnej oczyszczalni ścieków miasto hanzeatyckie mogło zniknąć z listy HELCOM, na której znajdują się „punkty obciążenia”. HELCOM jest organizacją ochrony środowiska morskiego Bałtyku proklamowaną przez międzynarodową konwencję w 1974 roku.

Inwestycje na badania i technologię

W zakresie badań i rozwoju szczególnie ważną rolę odgrywa współpraca firmy EURAWASSER Nord z Instytutem Inżynierii Środowiska uniwersytetu w Rostocku, która trwa od 1994 roku. To, co pierwotnie stanowiło element realizacji zadania organu państwowego – wsparcie naukowe działań

Oczyszczalnia, zakład wodociągów

w centralnej oczyszczalni ścieków w Rostocku – przybrało kierunek, który zapewnił maksymalny sukces. Dotychczas zrealizowane inwestycje firmy EURAWASSER w badania w kwocie powyżej miliona euro przyniosły wymierne efekty: Wnioski pochodzące z licznych badań przeprowadzonych w pilotowej oczyszczalni ścieków znalazły swoje odzwierciedlenie w praktyce, co przyczyniło się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i do efektywnego wykorzystania zasobów centralnej oczyszczalni ścieków. Ze względu na wzrost kosztów energii elektrycznej i potrzebę dalszej redukcji emisji CO₂ w związku z ochroną klimatu nadano wysoki priorytet kolejnym krokom w zakresie optymalizacji zużycia energii. Dzięki wybudowaniu własnego bloku ciepłowniczego w 2009 roku firma EURAWASSER Nord osiągnęła niezależność od rynku energii elektrycznej w zakresie 65 procent zapotrzebowania na energię generowanego przez centralną oczyszczalnię ścieków. Zapotrzebowanie na ciepło w oczyszczalni obecnie pokrywane jest prawie przez cały rok. Ścisła współpraca ze szkołą wyższą ulegnie w najbliższych latach dalszemu zacieśnieniu, m.in. poprzez powołanie do życia przez EURAWASSER Nord w 2011 roku na uniwersytecie w Rostocku finansowanej przez siebie profesury. Oprócz odpowiedzialności za bezpieczeństwo eksploatacyjne oraz zabezpieczenie dostaw wody do zakresu zadań firmy należy dalsze poszerzenie relacji z klientami. W miejscowości Rostock powstało centrum obsługi klienta, w którym rocznie obsługiwanych jest w sposób kompetentny i zorientowany na klienta 80.000 osób. Firma EURAWASSER Nord zatrudnia obecnie 400 pracowników, w tym 24 praktykantów. Zabezpieczenie dostaw wody i właściwe usuwanie odpadów w aglomeracji Rostock-Güstrow przez firmę EURAWASSER Nord jest możliwe dzięki zaangażowaniu specjalistów o wysokich kwalifikacjach w różnych obszarach.

Kierownictwo EURAWASSER Nord z pełnomocnikiem firmy DEKRA

Wnioski pochodzące z licznych badań znalazły swoje odzwierciedlenie w praktyce, co przyczyniło się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i jednoczesnego zwiększenia efektywności.

Skażone tereny wojskowe

Niebezpieczne pozostałości w kompleksie ogrodowym

REMONDIS PROTERRA USUWA SKUTKI PRODUKCJI BOJOWYCH ŚRODKÓW CHEMICZNYCH

Miasteczko Oranienbaum wraz z parkiem i obiektami pałacowymi z XVII i XVIII wieku stanowi część Ogrodów Dessau-Wörlitz. Jednak historia odcisnęła tu także swoje piętno: w pobliskim lesie produkowano amunicję z bojowymi środkami chemicznymi. Skażone miejsce produkcji broni przez dziesięciolecia wzbudzało niepokój. REMONDIS ProTerra udało się rekultywować ten teren, a tym samym zrealizować wyjątkowy projekt.

REMONDIS®

REMEX

W ramach projektu zutilizowano 73 000 ton skażonej gleby i gruzu budowlanego, 1 200 ton trujących osadów oraz wiele pojemników i beczek wraz z zawartością.

W latach 30. w okolicach Oranienbaum powstał zakład produkcji amunicji wojskowej z obiektami naziemnymi i podziemnymi. Duże ilości broni chemicznej były tu przechowywane w cysternach. Środki bojowe były poddawane homogenizacji w mieszalni, następnie napelniano nimi granaty za pomocą podłączonego systemu napelniającego. Po zakończeniu wojny Armia Radziecka przejęła przypominający bunkier obiekt. Potem służył on jako centralny punkt przeladunkowy dla broni znalezionej w innych miejscach. Z biegiem czasu wielokrotnie podejmowano próby pozbycia się starych obiektów. Próby wysadzenia i zniszczenia amunicji bezpośrednio w lesie i na polu spowodowały jednak przede wszystkim dalsze skażenia. Również próby opróżnienia granatów i spalania ich w specjalnie wybudowanym obiekcie, podejmowane przez oddział specjalny, nie zakończyły się sukcesem.

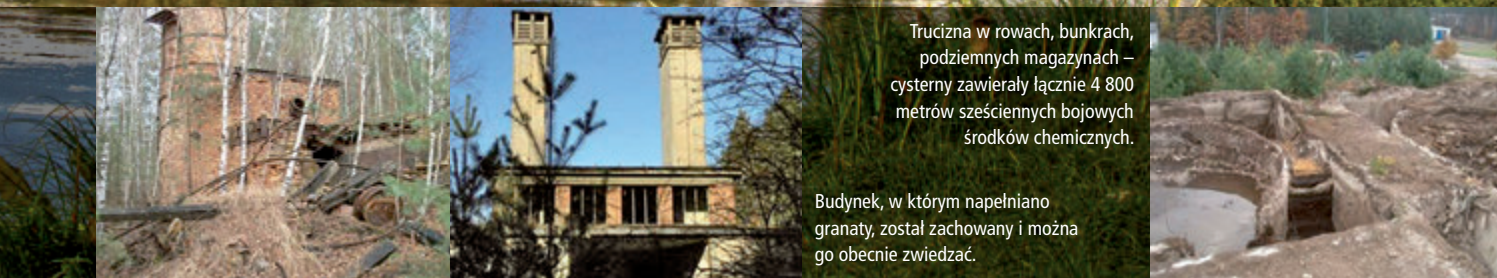
Od 2002 do 2005: rozpoznanie potencjalnego zagrożenia i pierwsze prace rekultywacyjne

Dla mieszkańców skażone miejsce produkcji broni było stałym źródłem niepokoju. Kiedy w 2002 r. odkryto powiązanie pomiędzy skażeniem a przerwaniami tamy, stało się pewne, że należy podjąć jakieś kroki.

REMONDIS ProTerra, spółka należąca do grupy REMEX i specjalizująca się w skomplikowanych projektach rekultywacji, otrzymała zlecenie zbadania podejrzanych osadów w piwnicy magazynu środków bojowych i pobrania próbek. Wyniki analiz wykazały, że niektóre substancje były obecne w pierwotnym stanie. Wiązało się to z wysokimi wymaganiami co do procesu rekultywacji. Utylizacja stanowiła wyzwanie również dlatego, że zakłady uzdatniające z reguły nie są przeznaczone do przetwarzania tego typu substancji. Po szeroko zakrojonych wstępnych testach osady skażone związkami arsenu i innych środków bojowych zostały w 2004 r. poddane przygotowaniu, stabilizacji i złożone pod warstwą aktywnego węgla w specjalnych pojemnikach w podziemnym składowisku.

Od 2005 do 2007: usuwanie szkodliwych substancji w centrum skażenia

Przeprowadzone badania rozpoznawcze stanowiły przygotowanie do systematycznej rekultywacji dalszych niebezpiecznych miejsc. Firma REMONDIS ProTerra demontowała krok po kroku pompy i mieszalniki oraz przypominający bunkier magazyn środków bojowych i wydobywała osady.

Trucizna w rowach, bunkrach, podziemnych magazynach – cysterny zawierały łącznie 4 800 metrów sześciennych bojowych środków chemicznych.

Budynek, w którym napełniano granaty, został zachowany i można go obecnie zwiedzać.

Dzięki badaniom udało się znaleźć silnie skażony kanał między magazynem a systemem napełniającym. Został on opróżniony i zdemontowany. Następnie przeprowadzono rekultywację strefy aeracji do poziomu wód gruntowych. Oczyszczalnia wody przez dwa lata usuwała skażenie arsenem z wód gruntowych. Od 2006 r. REMONDIS ProTerra realizował kolejne zlecenie na wydobycie i utylizację trujących osadów z rekultywowanych powierzchni oraz rowów infiltracyjnych. Ponadto zutylizowano skażone pozostałości cystern ze środkami bojowymi, które pozostawiono niebezpieczne w lesie w latach 90.

Od 2007 do 2011: wydobycie osadów skażonych arsenem i rekultywacja gleby

Od połowy 2007 do połowy 2008 r. dokonano rozbiórki budynków i instalacji technicznych oczyszczalni ścieków należącej do systemu napełniającego. Przeprowadzono rekultywację gleby na skażonych terenach, które objęły również kilka znalezionych rowów detoksykujących. Mieściły one osady o zawartości arsenu do 100 g/kg. REMONDIS ProTerra opracował specjalne procedury pozwalające na bezpieczne usuwanie tych pozostałości oraz odnalazła po-

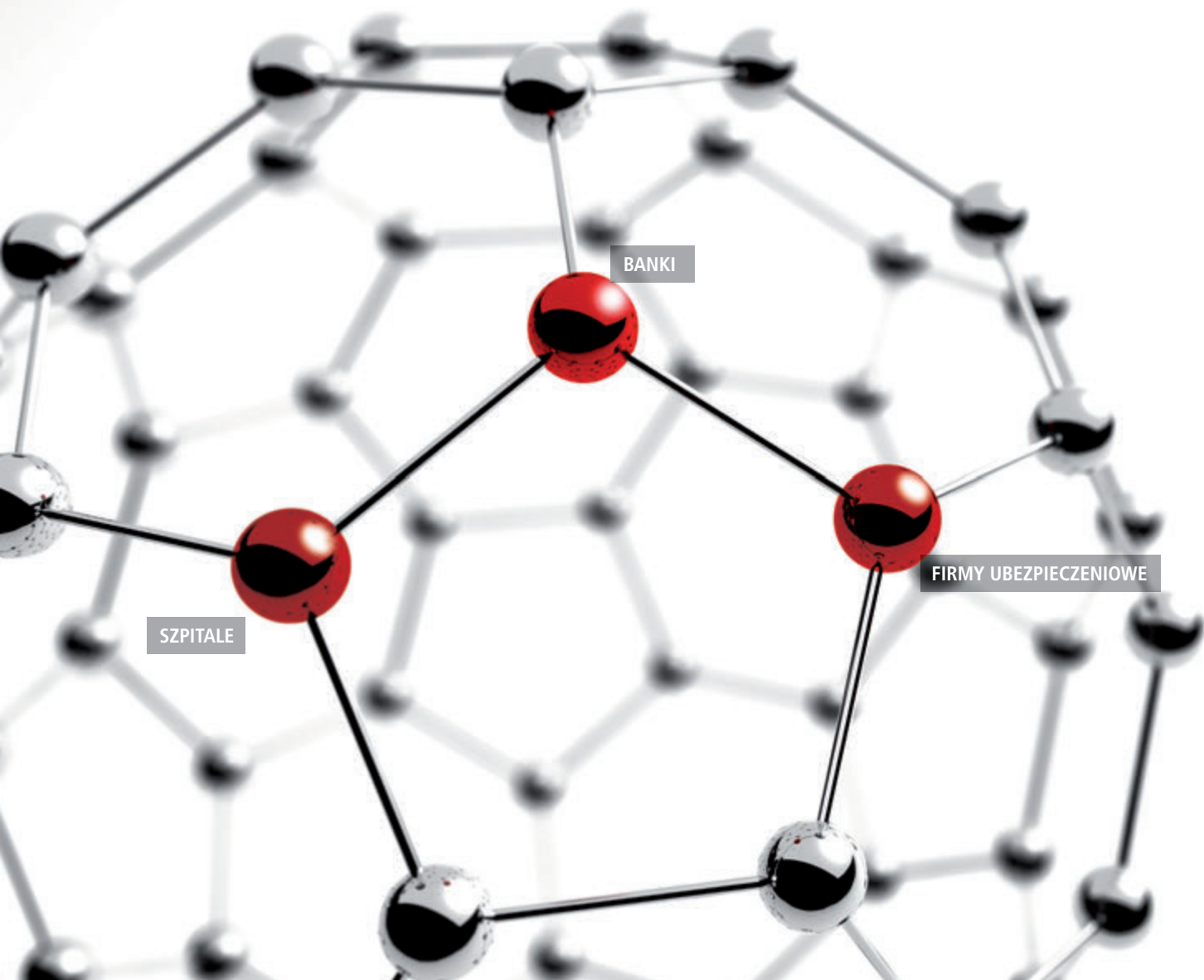
zostałe rowy, wykorzystując specjalne szyby. Rekultywacja objęła także spalarnię dla środków bojowych, która została częściowo wysadzona w latach 60. Jej szczątki zostały usunięte – podobnie jak skażona gleba i znalezione w terenie pojemniki oraz beczki.

Skomplikowana rekultywacja skażonych terenów wojskowych zajęła dziesięć lat. Było warto: mieszkańcy i goście przebywający na terenie Ogródów Dessau-Wörlitz czują się teraz bezpieczniej. Ponadto stworzono warunki zachęcające firmy do lokowania swoich siedzib w lokalnym parku przemysłowym. O dziedzictwie z przeszłości przypomina już tylko charakterystyczny budynek, w którym napełniano granaty, a któremu nadano obecnie jego pierwotną formę.

Rekultywację finansował urząd Landesanstalt für Altlastenfreistellung w Saksonii-Anhalt w ramach rekultywacji terenów skażonych.

„Wykonane usługi stanowią naszą referencję w przypadku rekultywacji kolejnych miejsc produkcji broni. Jesteśmy już w stanie realizować wiele podobnych zleceń”.

Dr. Hans-Jörg Täglich, prokurent i dyrektor filii REMONDIS ProTerra w Lipsku

Transport i logistyka

Rhenus rozwija się dzięki wykorzystaniu nowoczesnej logistyki

PRZEJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GRUPY WINCANTON NA KONTYNENCIE EUROPEJSKIM

Grupa Rhenus, siostrzana spółka REMUNDIS, przejęła od brytyjskiej firmy logistycznej Wincanton jej działalność realizowaną w Niemczech i we Francji. Przejęte firmy wykazują roczny obrót około 550 mln euro generowany przez 3000 pracowników w 68 zakładach. Priorytet w przyjętym portfelu usług stanowi nowoczesna logistyka.

Dzięki przejęciu Rhenus umacnia swoją pozycję w Europie jako innowacyjny dostawca kompleksowych usług logistycznych. Klemens Rethmann, prezes zarządu Rhenus: „Przejęcie idealnie pasuje do naszej strategii rozwoju. Wspólnie z nowymi pracownikami będziemy nadal rozwijać nabyte jednostki biznesowe pod marką przedsiębiorstwa Rhenus”. Techniczne usługi dystrybucyjne i instalacyjne realizowane wcześniej przez firmę Wincanton będą przypisane do niezależnej, wyspecjalizowanej jednostki przedsiębiorstwa. Od początku bieżącego roku ten obszar firmy funkcjonuje jako Rhenus Midi Data GmbH. Spółka z własną siecią dystrybucji technicznie zaawansowanych produktów jest aktywna w obszarze nowoczesnej logistyki od ponad 40 lat. Obecnie stała się liderem na rynku w tym segmencie i należy do obszaru działalności Rhenus Contract Logistics.

Wiodący specjalista w zakresie europejskich usług logistycznych

Rhenus Midi Data koncentruje się na technicznych usługach dystrybucyjnych i instalacyjnych. Instalacja oraz operacyjny transfer produktów technicznych stanowią główny cel przedsiębiorstwa. W sektorze nowoczesnej logistyki do klientów zalicza się przede wszystkim banki, firmy ubezpieczeniowe oraz szpitale. Szczególnie mocną stroną są tu dokładne procesy planowania i ogólnoeuropejska sieć służąca do terminowej dystrybucji najnowocześniejszych produktów. Na tej podstawie firma opracowuje indywidualnie dostosowane techniczne rozwiązania transportowe i logistyczne, które powstają w ścisłej współpracy z klientami.

Grupa Rhenus

Jako firma logistyczna o zasięgu globalnym grupa Rhenus zatrudnia ponad 18 000 pracowników w 300 zakładach i osiąga roczne obroty w wysokości ponad 3 mld euro. Specjalizując się w zarządzaniu złożonymi łańcuchami dostaw oraz innowacyjnymi usługami tworzącymi wartość dodaną, grupa działa w czterech obszarach: Contract Logistics (logistyka kontraktowa), Freight Logistics (globalny transport), Port Logistics (logistyka towarów masowych) oraz Public Transport (transport publiczny).

Dzięki przejęciu Wincanton w grupie Rhenus znalazły się dwa przedsiębiorstwa, które uchodzą za pionierów żeglugi śródlądowej w Europie: Rhenus i Rhenania. Założona w 1908 r. w Mannheim firma Rhenania należała od 1989 r. do brytyjskiej grupy P&O. W 2003 r. firma Wincanton przejęła udziały grupy P&O i kontynuowała swoją działalność związaną z portami i żeglugą jako Rhenania Intermodal.

„W wyniku przejęcia europejskiej działalności Wincanton stworzyliśmy szerszą bazę na szczeblu regionalnym i na konkretnym rynku produktów, a także poszerzyliśmy naszą dotychczasową działalność”.

Dr Stephan Peters, członek zarządu spółki Rhenus AG & Co. KG

Aspekty ekologiczne w centrum uwagi

Przykładem kompleksowych rozwiązań logistycznych firmy Rhenus są łańcuchy transportowe, w których powiązane są różne rodzaje transportu. W ramach „Green Logistics” coraz ważniejsze staje się, aby przepływy towarów były nie tylko ekonomiczne, ale również przyjazne dla środowiska. Wyraźnie dominującym środkiem transportu pozostają

wciąż ciężarówki, ale coraz częściej projektowane są rozwiązania transportowe z alternatywnymi rodzajami transportu kolejowego i żeglugi śródlądowej. W ten sposób można znacznie odciążać ruch drogowy, realizując transport kontenerowe statkiem po Renie.

Usługi o wartości dodanej

W ramach rozwiązań logistycznych Rhenus Midi Data oferuje szeroki zakres usług technicznych o wartości dodanej. Obejmują one takie zadania jak tworzenie i instalacja zaawansowanych technologicznie produktów. Przykładowo mogą to być urządzenia medyczne oraz większość bankomatów w Niemczech, którymi firma się zajmuje. Szeroki wachlarz usług jest uzupełniany przez systematyczne szkolenia użytkowników w zakresie zaawansowanych technicznie produktów.

Rhenus Midi Data oferuje bankom, firmom ubezpieczeniowym i szpitalom dodatkowe usługi techniczne dostosowane do ich wyszukanych produktów.

Ruch uliczny i zminimalizowane zanieczyszczenie środowiska

RAFINERIA HEIDE PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ NA PÓŁNOCY NIEMIEC, REALIZUJĄC RECYKLING Z POMOCĄ PRZEDSIĘBIORSTWA REMONDIS

Bez oleju mineralnego gospodarka stoi w miejscu. Taki stan rzeczy nie ma miejsca w północnych Niemczech, przede wszystkim dzięki rafinerii Heide. Korzystając z doświadczeń branżowych uzyskanych na przestrzeni ponad 150 lat w miejscu znalezienia piasku ropońskiego w okręgu Dithmarschen, niezwykle nowoczesny zakład produkuje obecnie różnego rodzaju paliwa, do których należą olej napędowy i nafta świetlna oraz surowce na bazie ropy naftowej surowej stosowane do produkcji kosmetyków, środków piorących, opakowań produktów spożywczych i izolacji cieplnej oraz kabli. Kluczowe znaczenie ma jakość produktów oraz nieszkodliwość dla środowiska w całym procesie produkcji. W kwestii zrównoważonego rozwoju istotny wkład ma REMONDIS.

od lewej: Thomas Gerber, prezes rafinerii Heide, René Jurock, kierownik regionu Północ w firmie REMONDIS Industrie Service i Andreas Lange, kierownik filii REMONDIS w Lubece, są architektami trwałego partnerstwa recyklingowego.

Rafineria Heide zatrudnia 517 pracowników oraz 39 praktykantów i współpracuje z wieloma firmami partnerskimi, należąc tym samym do najważniejszych pracodawców w okręgu Dithmarschen. Firma zaopatruje w wysokiej jakości naftę świetlną m.in. port lotniczy w Hamburgu i dostarcza paliwa (paliwo gaźnikowe, olej napędowy oraz lekki olej opałowy), które znajdują zastosowanie w ruchu komunikacyjnym i wytwarzaniu energii na drogach i w miastach całego północnego regionu Niemiec. Jej zdolności produkcyjne wynoszą 4,5 milionów ton rocznie. Przetwarzany surowiec pochodzi zazwyczaj z Morza Północnego. Jego wydobycie odbywa się więc prawie w zasięgu ręki. Teoretycznie rafi-

neria Heide jest w stanie pokryć w całości zapotrzebowanie kraju związkowego Szlezwik-Holsztyn na produkty oleju mineralnego.

W zakładach sterowanych komputerowo z ropy naftowej surowej produkuje się różne wysokiej jakości produkty oleju mineralnego. Również sam producent nośników energetycznych potrzebuje energii. Wykorzystywana energia pochodzi z własnej elektrowni wyposażonej w turbinę gazową i parową ze zoptymalizowaną gospodarką energetyczną skojarzoną na terenie zakładu. Nadwyżki prądu są kierowane do sieci. Minimalizacja zużycia wody w zakładzie ma miejsce dzięki zastosowaniu różnych środków technicznych, takich jak wielostopniowe oczyszczanie ścieków oraz zaawansowane zarządzanie obiegiem.

Hasło „obieg substancji”: Ochrona środowiska jest jedną z najważniejszych kwestii w przedsiębiorstwie. Rafineria Heide należy obecnie do najnowocześniejszych rafinerii Niemiec. W związku z tym środki stosowane w celu utrzymania w czystości wody, gleby i powietrza są mocno zaawansowane. Zintegrowane zarządzanie środowiskiem opiera się m.in. na współpracy z firmą REMONDIS jako

„Naszym zadaniem jest spełnianie coraz wyższych wymagań w zakresie jakości i nieszkodliwości naszych produktów dla środowiska. Chcemy sprostać temu zadaniu, minimalizując powstawanie odpadów i zapewniając ich odzysk. W tym pomagają nam REMONDIS”. Thomas Gerber, prezes rafinerii Heide

REMONDIS jest partnerem w zakresie usuwania wszystkich odpadów powstających w przedsiębiorstwie.

partnerem w zakresie usuwania odpadów. W ramach tej współpracy REMONDIS Industrie Service GmbH & Co. KG posiada na terenie rafinerii własny zakład i odpowiada za zbiorczą, transport i odzysk odpadów pozostałych, makulatury, odpadów organicznych i odpadów zawierających olej. Obok klasycznych rodzajów odpadów firma obsługuje również zużyty olej smarowy, który jest wysysany ze zbiorników za pomocą specjalnego samochodu ciśnieniowo-ssącego. Odpady umieszczane są w pojemnikach przewidzianych dla konkretnego rodzaju odpadów, a następnie przewożone do odpowiednich zakładów utylizacji. W celu uzyskania kompletnej dokumentacji dzięki elektronicznym dokumentom poświadczającym właściwe usuwanie odpadów oraz sporządzaniu elektronicznych listów przewozowych i dokumentów przejęcia odpadów REMONDIS stosuje samodzielnie zaprojektowane oprogramowanie REGISTA. Stosowane narzędzie umożliwia dokumentowanie klasyfikacji, pochodzenia, ilości, miejsca przechowywania oraz sposobu odzysku substancji w formie umożliwiającej weryfikację rejestrowanych informacji w późniejszym czasie.

René Jurock, kierownik regionu Północ w firmie REMONDIS Industrie Service, sprowadza wszystko do jednej kwestii: „Rafineria Heide działa we wszystkich obszarach produkcji zgodnie z zasadą, że ograniczanie odpadów jest lepsze niż ich odzysk bądź usuwanie.

REMONDIS jako partner we wszystkich kwestiach związanych z recyklingiem zapewnia odzysk wszystkich odpadów powstających w zakładzie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju”.

Thomas Gerber, prezes rafinerii Heide wyraża zadowolenie z perspektywy długoterminowej współpracy. „Naszym zadaniem jest spełnianie coraz wyższych wymagań w zakresie jakości i nieszkodliwości naszych produktów dla środowiska. Chcemy sprostać temu zadaniu, minimalizując powstawanie odpadów i zapewniając ich odzysk. W tym pomagamy nam REMONDIS”.

Ochrona środowiska jest jedną z najważniejszych kwestii w przedsiębiorstwie.

Rafineria Heide

517 pracowników

39 praktykantów

Zdolności produkcyjne: 4,5 miliona ton rocznie

Dostarczanie ropy naftowej z zasobów Morza Północnego za pomocą połączenia rurociągowego Brunsbüttel-Hemingstedt (32 km)

Zdolności przechowywania w magazynie paliw: 1 010 000 m³

Powierzchnia terenu rafinerii: 146 ha

Konsekwentne poszerzanie zakresu działalności

UCL OFERUJE RÓWNIEŻ USŁUGI ANALIZY SKŁADU POWIETRZA

Od ponad 70 lat firma UCL dysponuje wiedzą specjalistyczną w zakresie analityki chemicznej. Znaczące rozszerzenie oferty umożliwiło spółce zależnej REMONDIS przejęcie dwóch przedsiębiorstw. W wyniku rozszerzenia klasyczne działania w zakresie analityki chemicznej zostały uzupełnione o pobieranie próbek i sporządzanie ekspertyz za pomocą urządzeń do pomiaru składu powietrza.

W zeszłym roku firma UCL nabyła biuro inżynierskie działające w obszarze techniki ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem z siedzibą w Münster o nazwie UTM oraz instytut techniki pomiarowej dla ochrony środowiska i analityki z siedzibą w Gummersbach o nazwie eretecUA. Obie firmy mają ponaddwudziestoletnie doświadczenie i szerokie kompetencje. Do nowych usług należy przede wszystkim monitoring powietrza realizowany na zlecenie firm z branż przemysłowych.

nieprzekraczania wartości granicznych. Jako akredytowana placówka pomiarowa firma UCL wykonuje niezbędne kontrole i ekspertyzy. Oprócz analiz przeprowadzanych okresowo bądź w sposób ciągły podejmuje się ona wielu innych zadań w zakresie zwiększania bezpieczeństwa w miejscu pracy. Jest w stanie zarówno opracować koncepcję zmniejszenia emisji i ocenić wpływ stosowanych substancji oraz produktów na środowisko, jak i doradzić w ogólnych kwestiach ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa pracy.

Szczegółowe ekspertyzy i kompetencje metodyczne: UCL zapewnia analizy i ocenę substancji na najwyższym poziomie.

Sprawdzanie instalacji wentylacji i klimatyzacji, filtrów oraz urządzeń odsysających

Uwalnianie się substancji niebezpiecznych lub substancji biologicznych to niejedyny czynnik wpływający na jakość powietrza w miejscu pracy. Coraz większe znaczenie ma sprawdzanie urządzeń odsysających i filtrów, pomiary wydajności oraz kontrole czystości instalacji wentylacyjnych i klimatyzacji. Dzięki urządzeniom pomiarowym wysokiej jakości oraz wieloletniemu doświadczeniu firma UCL wykonuje wymagane kontrole, utrzymując wysoką jakość.

Pomiary w zakresie ochrony przed emisją i imisją

W zakresie pomiarów emisji i imisji firma UCL również posiada stosowne akredytacje i notyfikacje. Pomiary dokonywane są regularnie, zgodnie z przepisami ustawy federalnej o ochronie przed imisją. Jednakże wiele firm zleca przeprowadzenie nieobligatoryjnych wewnętrznych kontroli w celu monitorowania warunków gwarancji lub zwiększania jakości procesów i produktów. Ponadto UCL wykonuje pomiary obciążenia wstępnego w ramach procedur udzielania zezwoleń. Podczas pomiarów emisji w razie potrzeby przeprowadzane są również kontrole działania i kalibracje działających nieprzerwanie u klienta urządzeń pomiarowych.

Już od dawna firma UCL Umwelt Control Labor GmbH należy do wiodących laboratoriów badawczych w Niemczech.

Pomiary substancji niebezpiecznych w miejscach pracy

W miejscach pracy w firmach z branż przemysłowych powietrze może być skażone substancjami niebezpiecznymi. Dlatego rozporządzenie w sprawie substancji niebezpiecznych obowiązuje pracodawców do pomiaru koncentracji substancji niebezpiecznych oraz do dokumentowania

Wiedzieć, co jest w środku. Od ponad 70 lat firma UCL Umwelt Control Labor należy do wiodących laboratoriów analityki chemicznej.

Wsparcie podczas rozbiórki i modernizacji oraz monitorowania składowisk

Szerokie wsparcie UCL zapewnia również podczas rozbiórki obiektów przemysłowych. Do obecnie realizowanych zadań należy więc również monitorowanie składu powietrza za pomocą urządzeń pomiarowych podczas prac podziemnych, rozbiórkowych i modernizacyjnych. Monitorowanie obejmuje pomiary ciągłe oraz przeprowadzane w wybranych momentach, pobieranie próbek w trakcie budowy oraz ustalanie danych meteorologicznych w celu oceny sytuacji w zakresie emisji.

Kolejnym obszarem działalności są pomiary gazu składowiskowego. Zarówno pomiary w systemie odprowadzania odpadów, jak i pomiary migracji przeprowadza akredytowane laboratorium zgodnie z odpowiednimi wartościami regulowanymi na mocy prawa.

Powietrze w pomieszczeniach i szkodliwe materiały budowlane

Pomiary i oceny przeprowadzane w ramach realizacji postanowień rozporządzenia dot. materiałów budowlanych odnoszących się do ekspozycji inhalacyjnej często stanowią

„W usługach analitycznych liczą się najwyższa precyzja i dokładne wyniki. Dlatego już od wielu lat współpracujemy z UCL – partnerem, na którego kompetencji i specjalistycznej wiedzy możemy bezwzględnie polegać”.

Inżynier Heinz Michael Erken, RWE Power AG

uzupełnienie dla ocen przeprowadzanych w zakresie pomiarów dokonywanych w miejscu pracy. Stworzenie zdrowego otoczenia jest priorytetem również podczas kontroli szkodliwych materiałów budowlanych. Dlatego nie tylko miejsca pracy, ale również szkoły, przedszkola i budynki mieszkalne poddawane są sprawdzeniu pod kątem użycia szkodliwych substancji budowlanych, np. azbestu, PCB bądź formaldehydu. Stąd UCL wykonuje pomiary zanieczyszczenia powietrza w pomieszczeniach i analizuje pobrane próbki materiałów. Działalność firmy obejmuje również przeprowadzanie kontroli biologicznych obiektów budowlanych pod kątem istnienia pleśni.

Zezwolenia zgodne z rozporządzeniem dotyczącym substancji niebezpiecznych oraz ustawą federalną dotyczącą ochrony przed emisją stanowią gwarancję kompetencji i jakości.

Tymczasowe rusztowanie zastępuje ścianę zewnętrzną

XERVON ZAPEWNIĄ RÓWNOWAGĘ PRZY PROJEKCIE RHEINPOWER

XERVON®

W zakrojonym na szeroką skalę projekcie modernizacyjnym „Rheinpower” w zakładzie rafinerii Shell w Wesseling wszystkie potrzebne rusztowania są projektowane i wykonywane przez firmę XERVON. Na tej budowie zastosowano wszelkie typy rusztowań: od prostych rusztowań fasadowych poprzez złożone wiszące konstrukcje aż po 30-metrowe tymczasowe pyłoszczelne ściany ochronne.

Duży projekt „RheinPower” to znacząca inwestycja Shell AG w modernizację elektrowni należącej do nadreńskiej rafinerii spółki w zakładzie w Wesseling. Elektrownia przemysłowa wytwarza parę procesową na potrzeby rafinerii oraz dla pokrycia części własnego zapotrzebowania na energię. W celu sprostania zaostrożonym wymogom 13. federalnego rozporządzenia o ochronie przed imisjami i uzyskania wartości emisji poniżej wartości granicznych elektrownia jest gruntownie modernizowana od 2009 r., niektóre części obiektu zostały zbudowane na nowo. Jako firma zajmująca się w budowę rusztowań XERVON był od początku silnie zaangażowany w projekt, a niedawno został wyróżniony przez zarząd firmy Shell za harmonijną dwuletnią współpracę przy wdrażaniu projektu.

Firma XERVON została wyróżniona przez zarząd firmy Shell za harmonijną dwuletnią współpracę przy wdrażaniu projektu.

Ochrona ścian wewnętrznych

Najnowszym zadaniem ekipy budującej rusztowania, w której kierownikiem projektu jest Günter Brücher, jest projekt i wykonanie tymczasowej konstrukcji ochronnej chroniącej przed wiatrem 30-metrowe prostopadłe ściany wewnętrzne (o długości 37,50 i 17,50 metrów) budynku zwanego Katlager podczas prac modernizacyjnych. W przeciwnym razie obie ściany byłyby narażone przez dwa lata na działanie wiatru, ponieważ mury zewnętrzne budynku i dach zostały wyburzone. Były to konieczne środki, które umożliwiły uzyskanie miejsca do budowy nowego kotła i wykorzystanie pustego dotychczas budynku Katlager.

Oslonięte plandekami rusztowanie nie mogło długo chronić dwóch zupełnie niewymiarowych ścian z cegły (o grubości 12,50 cm). Z tego względu kierownik projektu Günter Brücher zaproponował budowę tymczasowej ściany z paneli (Layher-Protect-System) utrzymywanej przez modułową konstrukcję. Günter Brücher mówi o szczególnych wyma-

ganiach projektu: „Opracowane przez nas rozwiązanie zakładało pierwotnie, że przed ścianą wewnętrzną miało stanąć rusztowanie fasadowe pokryte specjalnymi kasetami ściennymi. Za ścianą mogłoby znajdować się rusztowanie wspierające obciążenia, składające się z wielu pól. Jednak wówczas okazało się, że również podłoga pod częścią rusztowania fasadowego ma zostać usunięta. Tak więc musieliśmy zrobić z rusztowania stojącego konstrukcję wiszącą”. Działając zgodnie ze swoim mottem „Potrafimy wszystko!”, ekspert firmy XERVON Günter Brücher uwzględnił dodatkowe wymagania w swoim projekcie rusztowania i zlecił matematyczne potwierdzenie swojej koncepcji statystykowi Thomasowi Strauchowi.

Specjalne rozwiązanie z systemem

Powstało rusztowanie o łącznej powierzchni 16 tys. m², które chroni powierzchnie ścian za pomocą kaset systemu Protect przed pyłem i wiatrem do wysokości 30 metrów. Wyrafinowana konstrukcja: Ściana z paneli (1800 m²) zaczynająca się ok. 2,5 metra nad ziemią została zawieszona na rusztowaniu stojącym za ścianami za pomocą dźwigara kratowego przecinającego powierzchnie ścian na pięciu poziomach. Dzięki temu ściany wewnętrzne pozostają bez obciążenia.

Inżynier Thomas Strauch (Zespół Inżynierów Pesch · Strauch · Roth, Pulheim) objaśnia: „Dla powierzchni rusztowania wyznaczono obciążenie wiatrem wynoszące 100 kg/m². Suma dla osi dłuższej ściany wynosi 50 ton”. Aby rusztowanie mogło udźwignąć te olbrzymie obciążenia, zbudowano pięć pól rusztowania w formie schodów (maks. 15 kondygnacji) i zakotwiono je w ziemi. Thomas Strauch opisuje zalety tego nietypowego rozwiązania: „Zastąpienie ze-

wewnętrznej ściany hali przemysłowej przez rusztowanie jest naprawdę niespotykane, ale w tym przypadku przyniosło wiele korzyści. Zastosowanie rusztowania modułowego pozwala na uzyskanie odpowiedniej formy geometrycznej, umożliwia szybki montaż, a zatem oznacza znaczną oszczędność czasu. Uzyskaliśmy stabilną i bezpieczną konstrukcję, która może unieść duże obciążenia, a ponadto – dzięki zastosowaniu systemu Protect – jest estetycznym rozwiązaniem”. Ekipa XERVON składająca się średnio z 8 pracowników zbudowała specjalną konstrukcję w ciągu sześciu tygodni. Günter Brücher: „Dzięki systemowi Protect byliśmy w stanie stworzyć profesjonalne, bezpieczne rozwiązanie, które jest doskonale dopasowane do używanego przez nas rusztowania modułowego (również firmy Layher)”. Poszczególne kasety ścienne – ramy aluminiowe z otaczającą je gumową uszczelką oraz wypełnieniem z ocynkowanej blachy stalowej – mają łączenia mocowane na krawędzi rusztowania. Brücher wyjaśnia: „Jest to system nakładany. Podparcie obejmuje zawsze dwie metrowe kasety ścienne, które stoją ciasno jedna na drugiej, uszczelka przy uszczelce”. Ponadto ścianę z paneli można łatwo rozszerzyć: Konstrukcja ochronna mająca obecnie 1 800 m² powierzchni zostanie powiększona o 400 m² po wyburzeniu zawadzającego zasobnika węglowego. Ponadto ściana zostanie jeszcze dobudowana w dolnej części po wybudowaniu

waniu sklepienia piwnicy. Kierownictwo budowy firmy Shell przyjęło pozytywnie propozycję opracowaną przez Güntera Brüchera. „Bezpieczeństwo jest naszym najwyższym priorytetem. Potrzebujemy profesjonalnego rozwiązania, które zapewni, że każdy pracownik wykonujący projekt na koniec dnia wróci bezpiecznie do domu” – deklaruje kierownictwo budowy. Jak dotąd cel ten udawało się realizować: Przy niemal 1,5 mln roboczogodzin kierownictwo projektu Shell nie odnotowało żadnego wypadku wymagającego zgłoszenia (stan na czerwiec 2011).

Również podczas zatwierdzania rusztowania ściany ochronnej skoncentrowano się na zapewnieniu pełnego bezpieczeństwa: Montaż odbywał się według planu wykonanego przez statystyka, który na miejscu odebrał konstrukcję i sporządził protokół. Następnie kierownictwo projektu z ramienia firmy Shell zleciło ponowną kontrolę całości przez weryfikującego statystyka. Tymczasowa ściana ochronna spełniła jak dotąd wszelkie oczekiwania. Podczas dotychczasowych prac rozbiórkowych ochroniła ona budynek przyszłej kotłowni przed pyłem. Po zakończeniu wyburzenia w czerwcu można było rozpocząć budowę nowej kotłowni pod ochroną ściany z paneli.

Przy niemal 1,5 mln roboczogodzin kierownictwo projektu Shell nie odnotowało żadnego wypadku wymagającego zgłoszenia w zakresie odpowiedzialności należącym do firmy XERVON.

Łącznie 16 000 metrów sześciennych rusztowania modułowego chroni 1800 metrów kwadratowych ściany z paneli – bez obciążenia ściany wewnętrznej.

Gospodarka recyklingowa

Recykling z wizją

INWESTYCJA W HAMBURGU ZAPEWNI FIRMIE TSR RZECZYWISTĄ PRZEWAGĘ DZIĘKI LOKALIZACJI

Przyspieszona ekspansja za granicą, intensywniejsza penetracja rynku w kraju: Grupa TSR konsekwentnie kontynuuje swój wzrost. Wiodąca na rynku europejskim firma zajmująca się recyklingiem metali rozszerzyła swoją ofertę w Hamburgu o nową, zaawansowaną strzępiarkę – optymalnie połączoną z portem. Wzajemnie uzupełniają się tu zalety technologii i infrastruktury.

Złom stalowy jako surowiec wtórny chroni nie tylko zasoby podstawowe. Potrzebuje on mniej energii na przetwarzanie niż rudy żelaza.

Jako innowator w obszarze recyklingu metali kolorowych Grupa TSR od zawsze stawia na maksymalną efektywność. Również gdy dokonywany jest wybór lokalizacji i urządzeń, firma, której siedziba główna mieści się w Bottrop, nie wybiera kompromisowych rozwiązań. Podczas poszukiwania lokalizacji dla strzeżniarki wybór padł na duży obszar o powierzchni 30 000 metrów kwadratowych z bezpośrednim połączeniem z portem w Hamburg-Harburg. Należy on do terenu zakładu dostawcy usług logistycznych Rhenus, spółki powiązanej z REMONDIS. Zalety: Optymalna osiągalność, małe odległości i maksymalny dostęp do sieci logistycznej firmy Rhenus.

Mniejsze odległości dla rozdrobnionych metali

Obecnie firma TSR jest w trakcie budowy nowej strzeżniarki na wynajętym terenie. Urządzenie o mocy 2000 koni mechanicznych będzie miało w przyszłości za zadanie zgniatanie wysłużonych przedmiotów, takich jak wycofane z eksploatacji pojazdy, sprzęt AGD czy też rowery: 16 obrotowych młotów będzie rozrywać części wraków na kawałki za pomocą krawędzi w kształcie kowadła, aby możliwe było odzyskanie surowca. Dzięki temu po oddzieleniu pojedyncze materiały wtórne, takie jak miedź, aluminium lub stopy metali, mogą ponownie wrócić do obiegu materiałów. Złom pozyskany za pomocą strzeżniarki jest złomem wysokiej jakości, wyróżniającym się wysokim stopniem gęstości, czystości i dobrym stanem, co powoduje, że stanowi on optymalny surowiec wtórny dla przemysłu.

Firma TSR uruchomi nowe urządzenie już w drugim kwartale 2012 roku. Na początek będzie to miejsce pracy dla 35 pracowników. Trendy są wzrostowe, gdyż już teraz spółka zależna REMONDIS dostrzega korzystne perspektywy w obszarze wykorzystania. Centralna lokalizacja z bezpośrednim dostępem do portu, połączenie kolejowe, jak również znaj-

dujące się w niewielkiej odległości autostrady zapewniają rzeczywistą przewagę wynikającą z lokalizacji. Ponadto zapewnione przez firmę Rhenus dźwigi ładunkowe umożliwiają bezproblemowy załadunek statków o pojemności do 40 000 ton złomu stalowego. W związku z tym do planów firmy TSR w zakresie znaczącego rozszerzenia w przyszłości wolumenu eksportu złomu stalowego będzie można przypisać większą wagę.

Długotrwałe umocnienie pozycji w kraju i za granicą

Nowa wydajność w zakresie złomowania za pomocą strzeżniarki w Hamburg-Harburg wzmacnia nie tylko działania firmy TSR w obszarze handlu zagranicznego, ale również pozycję na rynku w północnych Niemczech. Stanowi ona cenne uzupełnienie dotychczasowej oferty. Już wcześniej firma recyklingowa chciała rozszerzyć swoją ofertę, ale koncentrowała się głównie na metalach kolorowych oraz na obróbce metali żelaznych za pomocą nożyc do złomu. Oferta wysokiej jakości złomu uzyskanego za pomocą strzeżniarki z zawartością żelaza o wartości co najmniej 92 procent uzupełnia regionalny portfel produktów.

Perspektywy dalszego sukcesu firmy TSR na rynku są obiecujące: Do roku 2015 przewidziane jest sukcesywne rozszerzanie obszaru wynajmowanego od firmy Rhenus do 50 000 metrów kwadratowych. Ponadto firma TSR przygotowuje się do zwiększonego zapotrzebowania na surowce oraz do wymagań Unii Europejskiej w odniesieniu do recyklingu metali. Aby, zgodnie z przyjętą wizją, możliwe było gospodarowanie wszystkimi 2050 zasobami wyłącznie w sposób zrównoważony, Komisja Europejska zamierza wykonać jak najszybciej ogromny krok w przód, odwołując się jednocześnie do wzorców opartych na maksymalnej wydajności.

120 lat doświadczeń w europejskim przemyśle stalowym sprawia, że firma TSR jest niezależnym usługodawcą oraz odpowiedzialnym dostawcą surowców.

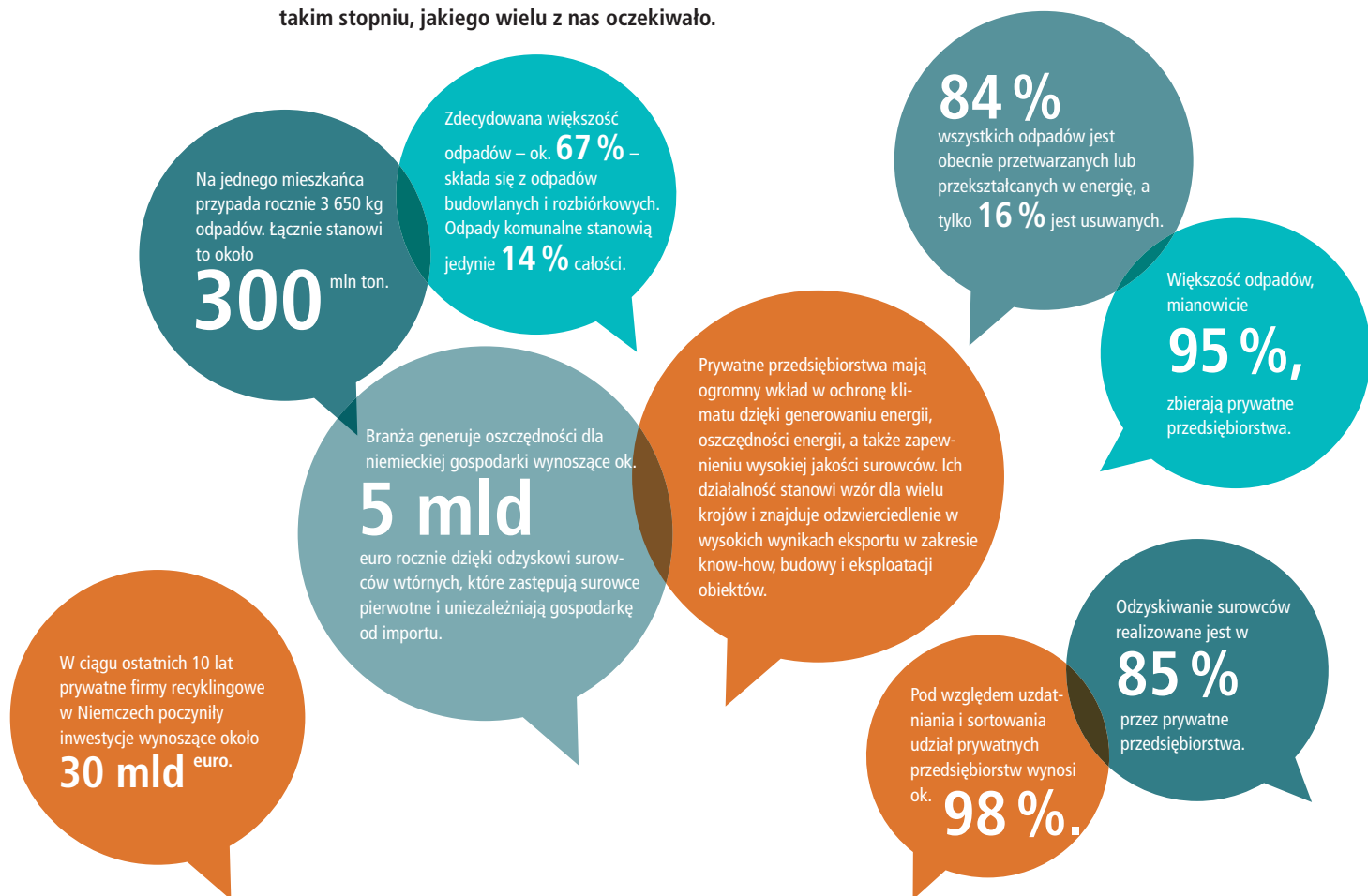
Zapewnienie surowców na dłużej

Zrównoważona wartość dodana, zdrowe środowisko i odpowiedzialność społeczna to trzy filary strategii zrównoważonego rozwoju firmy TSR. Cała firma jest od zawsze zaangażowana w realizację zasad holistycznego i odpowiedzialnego działania. Z rocznym tonażem wynoszącym 8 milionów ton ponad 2100 pracowników w 150 lokalizacjach już dzisiaj w znacznym stopniu przyczynia się do optymalnego funkcjonowania obiegu materiałów metalowych w Europie.

Fundament gospodarki recyklingowej

NIEMCY SĄ MISTRZAMI RECYKLINGU DZIĘKI PRYWATNYM PRZEDSIĘBIORSTWOM

Niemieckie prawodawstwo w zakresie ochrony środowiska jest od 40 lat wzorem do naśladowania w skali międzynarodowej. Niedawno uchwalono w Niemczech nową ustawę, która nie przystaje do roli pioniera w takim stopniu, jakiego wielu z nas oczekiwało.

Oczywiście Niemcy mają już tytuł mistrza recyklingu i wyróżniają się dzięki współczynnikowi recyklingu wynoszącemu 64 %. Jeśli pominie się odpady budowlane i rozbiórkowe w obliczeniach, to wskaźnik recyklingu wynosi nawet 84 %. Jednak nowa ustawa o gospodarce recyklingowej niestety w dużym stopniu ignoruje podmioty, które są w znacznej mierze odpowiedzialne za ten sukces, a mianowicie firmy z sektora prywatnego. Przedsiębiorstwa takie jak REMONDIS.

Światowy niedobór zasobów nie jest już od dawna traktowany jako teoretyczny scenariusz. Ceny surowców ważnych dla produkcji stale rosną, niezależnie od kryzysów finansowych i gospodarczych. Dla istotnej poprawy zaopatrzenia przemysłu w cenne surowce wtórne konieczne jest znacznie bardziej konsekwentne wykorzystanie zasobów pochodzących z odpadów. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpadów z 2008 r. określa jako główny cel

znaczne rozszerzenie recyklingu przy jednoczesnej redukcji spalania odpadów, które obciąża klimat. Nowa ustawa o gospodarce recyklingowej w Niemczech służy transpozycji tych europejskich wytycznych. Uzgodniony kompromis przynajmniej z punktu widzenia gospodarki recyklingowej pozostaje znacznie poniżej oczekiwań. Przyjęte w nim podwyższenie wskaźnika recyklingu z od dawna uzyskiwanych w Niemczech 64 % jedynie na 65 % w 2020 r. wydaje się zdecydowanie zbyt mało ambitne, biorąc pod uwagę oczekiwane przez gospodarkę oraz stowarzyszenia ekologiczne, możliwe do osiągnięcia wskaźniki recyklingu. Ponadto stwarza ona zagrożenie dla uczciwej konkurencji, ponieważ pewne części ustawy faworyzują komunalne monopole recyklingowe. Przy tym spojrzenie na rzeczywisty podział kompetencji w niemieckiej gospodarce recyklingowej pokazuje, że głównym filarem i siłą napędową recyklingu w Niemczech są prywatne przedsiębiorstwa.

Zrównoważony rozwój poświadczony podpisem i pieczęcią

REMONDIS OFERUJE KLIENTOM INDYWIDUALNY CERTYFIKAT ŚRODOWISKOWY

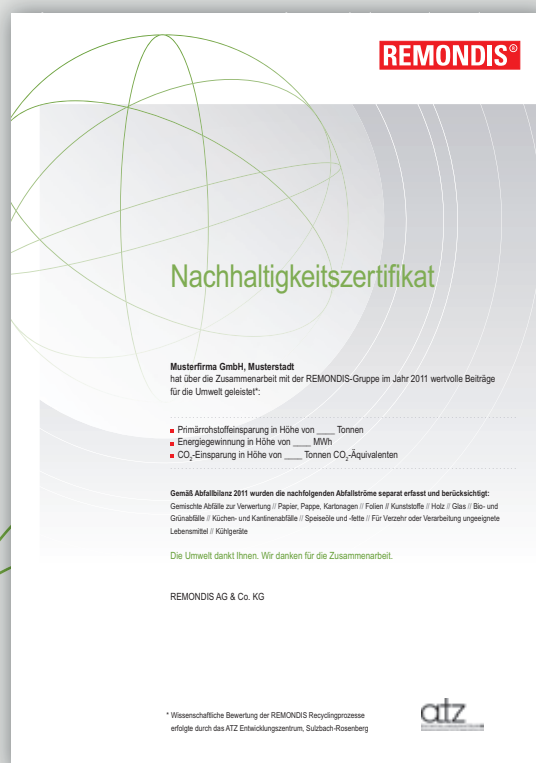
Megatrendy mogą być również trwałe. Takim megatrendem jest ochrona środowiska. W dzisiejszych czasach żadne przedsiębiorstwo nie może sobie pozwolić na produkcję kosztem środowiska, emitując CO₂ powyżej dopuszczalnego poziomu lub trwoniąc zasoby naszej planety. Ponadto w kraju tak ubogim w surowce naturalne jak Niemcy istnieje absolutna potrzeba zwiększenia potencjału surowców wtórnych pochodzących z odpadów. Ale jak konkretnie wykazać takie oszczędności?

W przemyśle, handlu i rzemiośle dokłada się wszelkich starań i inwestuje się duże sumy pieniędzy, aby spełnić wymogi zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i ochrony zasobów. W zakresie recyklingu wiele firm zaufało usługom świadczonym przez REMONDIS. Aby móc wykazać konkretne oszczędności każdego klienta w zakresie surowców pierwotnych, pozyskiwania energii i ograniczenia emisji CO₂, REMONDIS zlecił niezależnemu instytutowi ATZ Centrum Rozwoju pod przewodnictwem prof. Michaela Faulsticha zaprojektowanie narzędzia informatycznego umożliwiającego wykonanie naukowej oceny i dokumentacji bilansu oszczędności wszystkich działań związanych gospodarką recyklingową.

Cały łańcuch usług świadczonych przez REMONDIS obejmuje zbiórkę odpadów u klienta, transport, sortowanie i oczyszczanie oraz utylizację odpowiednich frakcji w procesie analizy. Wybrane rodzaje odpadów powstałych u klienta, za których przetwarzanie odpowiedzialny jest REMONDIS, są obliczane z uwzględnieniem ich wpływu na środowisko naturalne w całym łańcuchu utylizacji odpadów. Należą do nich papier, papa, karton, folie, tworzywa sztuczne, drewno, szkło, odpady organiczne i zielone, odpady kuchenne, oleje i tłuszcze jadalne, produkty żywnościowe nienadające się do spożycia i przetworzenia, a także urządzenia chłodnicze. Po zakończeniu procesu analizy klient otrzymuje na życzenie indywidualny certyfikat zrównoważonego rozwoju wystawiony przez REMONDIS i instytut ATZ, którego wyniku może użyć do własnego bilansu środowiskowego.

Ten instrument jest w branży unikalny i pozwala klientom REMONDIS uwolnić się od następującego dylematu: kto w Niemczech z powodzeniem produkuje i rozwija się w przeszłości okupił ten rozwój ujemnymi wartościami w bilansie środowiskowym. Obecnie REMONDIS wskazuje klientom, jakie korzyści powstają w wyniku generowania dodatkowych odpadów produkcyjnych.

Konsultanci REMONDIS ds. usuwania odpadów są zawsze do dyspozycji klientów chcących zamówić nowy certyfikat zrównoważonego rozwoju.

Chiny

Szybki postęp w Państwie Środka

PRZEMYSŁOWA GOSPODARKA RECYKLINGOWA ZAPEWNI SUROWCE I ENERGIE

REMONDIS®

Nawet w Chinach konieczne jest ściślejsze łączenie zrównoważonego rozwoju i wzrostu gospodarczego. Dzięki opracowaniu zaawansowanych urządzeń i procedur utylizacji od roku 2004 REMONDIS stymuluje postęp. Typowym przykładem są działania w zagłębiu motoryzacyjnym w mieście Changchun, które stanowi wzór dla dalszej działalności przedsiębiorstwa w parku przemysłowo-chemicznym w Szanghaju.

Problemy z ochroną środowiska pociągają za sobą koszty: Szacuje się, że Chińska Republika Ludowa przeznaczająca rocznie nawet do 15 procent produktu krajowego brutto na usuwanie szkód w środowisku naturalnym.

Gospodarka Chin kwitnie. Przy wzroście PKB o 9,5 procent w roku 2011 Chiny są jedną z najszybciej rozwijających się gospodarek na świecie. Szybki wzrost jest w coraz większym stopniu oparty na stabilnej podstawie. Ponieważ minęły już czasy, w których akceptowane było zanieczyszczenie środowiska jako nieunikniony produkt uboczny rozwoju.

Dzisiaj podejmowanych jest wiele działań, aby umożliwić recykling i utylizację. Ma to szczególne zastosowanie dla obszarów, w których odpowiedzialne wykorzystanie materiałów służy do pokrycia zapotrzebowań na surowce i energię. Tak więc Chiny zaczęły projektować systemy do pozyskiwania energii z odpadów, przykładowo poprzez produkcję gazu wysypiskowego oraz biogazu lub poprzez ponowne wykorzystanie energii. W celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w projektach uwzględniany jest także często handel uprawnieniami do emisji, tzw. kredytami węglowymi. Tendencja do większego zrównoważenia stwarza korzystne warunki dla istotnego postępu – rozwoju, który wpływa

również pozytywnie na działania REMONDIS. W celu utworzenia miejsc produkcyjnych w Chinach konieczna jest współpraca zagranicznych przedsiębiorstw z lokalnymi firmami. REMONDIS jest zatem obecny na rynku poprzez spółki joint venture – zawsze we współpracy z równie ambitnymi i efektywnie działającymi partnerami. Jednym z nich jest FAW, największy producent samochodów w kraju.

Centrum recyklingu w zagłębiu motoryzacyjnym

FAW produkuje własne modele pojazdów, a także współpracuje poprzez joint venture z renomowanymi amerykańskimi, europejskimi i japońskimi producentami samochodów. Siedziba główna przedsiębiorstwa znajduje się w Changchun, gdzie tylko we współpracy z firmami Volkswagen i Audi produkowanych jest do 600 000 limuzyn rocznie. Wspólnie z FAW przedsiębiorstwo REMONDIS zapewnia na miejscu możliwości utylizacji odpadów przemysłowych pochodzących z produkcji samochodów. Ponadto zostanie utworzony zakład recyklingowy, którego obiekty będą działać jako firmy

powiązane. Istnieje już produkcja paliw zastępczych, której pojemność została zwiększona obecnie do 20 000 ton rocznie. Pod koniec roku zostaną uruchomione kolejne zakłady: zakład destylacyjny do przerobu 6000 ton rozpuszczalnika rocznie oraz zakład do czyszczenia baryłek ze zdolnością produkcyjną wynoszącą 40 000 baryłek rocznie.

Gospodarka recyklingowa w branży chemicznej

Ponad 2000 kilometrów na południe, niedaleko Szanghaju znajduje się jeden z największych kompleksów chemicznych na świecie – Shanghai Chemical Industry Park (SCIP). Działają tutaj takie firmy, jak Bayer, BASF, Evonik, a także BP, Air Liquide oraz DuPont. Również tutaj REMONDIS chce uczestniczyć w ponownym wykorzystaniu przemysłowych materiałów odpadowych. Celem jest optymalizacja już istniejących obiektów, w tym urządzeń do przerobu olejów odpadowych, szlamu galwanicznego i emulsji. Dodatkowo zostaną zbudowane kolejne zakłady utylizacji. Przykładowo zaplanowana jest budowa obiektu do produkcji paliwa zastępczego na potrzeby parku przemysłowo-chemicznego, który będzie mógł przetworzyć rocznie 10 000 ton. Aby móc zrealizować to zamierzenie, firma REMONDIS będzie zaangażowana w działanie zakładu recyklingowego i utylizacyjnego znajdującego się bezpośrednio z SCIP. „W drugiej połowie roku proces ten

zostanie zakończony”, mówi Daniel Tweer z działu Business Development Management przedstawicielstwa REMONDIS w Szanghaju.

Plany na przyszłość

Gospodarka recyklingowa czy też projekty „Waste-to-Energy”: Tworzenie nowoczesnych struktur w całym kraju stanowi dla Chin duże wyzwanie. Wprawdzie istnieje nowoczesne prawodawstwo w zakresie ochrony środowiska, ale wciąż problematyczne jest jego pełne wdrożenie i wykonanie, co w znacznej mierze spowodowane jest ogromnym zasięgiem geograficznym Chińskiej Republiki Ludowej. Dzięki temu REMONDIS jeszcze długo będzie miał możliwość różnorodnego zaangażowania się w Państwie Środka na rzecz ochrony klimatu i zasobów.

„W drugiej połowie roku proces ten zostanie zakończony”, mówi Daniel Tweer z działu Business Development Management przedstawicielstwa REMONDIS w Szanghaju.

REMONDIS jest zaangażowany w Chinach szczególnie w recykling odpadów przemysłowych.

Europa Środkowa i Wschodnia

Zawsze przy piłce

REMONDIS NA DOBREJ POZYCJI PODCZAS MISTRZOSTW EUROPY W PIŁCE NOŻNEJ

Gdy w czerwcu w Polsce i na Ukrainie piłka będzie toczyć się po murawie boisk, a 16 najlepszych drużyn będzie walczyć o tytuł mistrza Europy 2012, REMONDIS będzie grał również. Wiodące europejskie przedsiębiorstwo w obszarze gospodarki wodnej i recyklingowej wystawi swoją drużynę w najlepszym składzie – od meczu otwarcia w Warszawie po mecz finałowy w Kijowie.

REMONDIS®

Partnerstwo recyklingowe w stolicy Polski

Na nowym Stadionie Narodowym w Warszawie polska spółka krajowa REMONDIS Sp. z o.o. będzie działać razem ze swoim partnerem konsorcjum. Wspólnie będą się oni troszczyć o utylizację odpadów na terenie stadionu. Obaj zleceniobiorcy śpiewająco przeszli próbę ogniową: zarówno podczas oficjalnego otwarcia stadionu 29 stycznia, jak i podczas międzynarodowego meczu Polska – Portugalia rozegranego 29 lutego obie firmy zapewniły perfekcyjny poziom usług. W związku z tym partnerzy ci będą dbać o porządek i czystość wokół stadionu piłkarskiego również po finale Mistrzostw Europy w nadchodzących latach.

Stadion Narodowy w Warszawie został wybudowany specjalnie na ME 2012. Jest on usytuowany na brzegu Wisły na Pradze niedaleko od centrum Warszawy i zapewnia miejsca dla ponad 50 000 widzów. 8 czerwca odbędzie się tutaj mecz otwarcia pomiędzy drużyną gospodarza mistrzostw Polską a byłym mistrzem Europy Grecją.

Rozszerzony obszar działania w ukraińskiej metropolii

Stadion Olimpijski w Kijowie został całkowicie odnowiony na Mistrzostwa Europy i między innymi będzie na nim rozegrany mecz finałowy. Ponadto fani z całego świata będą mogli oglądać mecze na monitorach w centrum miasta. Również tutaj REMONDIS zadba o to, aby wszystko było czyste i atrakcyjne dla turystów.

REMONDIS jest dobrze przygotowany na podjęcie działań komunalnych w ukraińskiej stolicy. W roku 2010 firma przejęła udziały większościowe w dużym miejskim przedsiębiorstwie usuwania odpadów Seltik, które wcześniej od dekady świadczyło usługi dla mieszkańców Kijowa. W lutym 2012 lokalna spółka córka REMONDIS otrzymała rozszerzone zamówienie obejmujące część dzielnic śródmiejskich. Kluczowym czynnikiem decydującym o udzieleniu zamówienia

przez miasto była przede wszystkim wysoka jakość usług oraz międzynarodowe doświadczenie REMONDIS.

Dzięki rozszerzonemu obszarowi działania liczba mieszkańców obsługiwanych przez REMONDIS w Kijowie zwiększyła się o kolejne 150 000, co stanowi wzrost o blisko 25 procent. Ilość dodatkowych odpadów z gospodarstw domowych, które mają podlegać utylizacji, zwiększyła się w związku z tym o 50 000 ton.

Rosnąca grupa klientów biznesowych

Celem działań REMONDIS w Kijowie jest coraz częściej rozszerzanie współpracy z klientami biznesowymi i przemysłowymi. W rezultacie lokalnej spółce córce udało się w tym roku pozyskać takich dużych klientów, jak sieć marketów budowlanych Praktiker, producenta artykułów sportowych Adidas oraz fabrykę gipsokartonu Knauf. Poza tradycyjnym wywozem odpadów, głównym celem jest kompletne usuwanie odpadów różnego rodzaju realizowane ekonomicznie i ekologicznie.

Również działalność REMONDIS w całym kraju rozwija się bardzo dobrze. Już ponad 2,4 miliona obywateli Ukrainy korzysta bezpośrednio i pośrednio z usług przedsiębiorstwa. Obok Kijowa obsługiwany miastami są przykładowo licząca 750 000 mieszkańców metropolia Zaporozże oraz miasta Czerkasy, Melitopol oraz Artemowsk.

W Polsce grupa REMONDIS działa już od roku 1992.

Jako przedsiębiorstwo utylizacji odpadów REMONDIS działa na Ukrainie od roku 2007.

14. Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012 odbywać się będą od 8 czerwca do 1 lipca 2012 w Polsce oraz na Ukrainie.

„Cieszymy się, że poprzez nasze usługi recyklingowe możemy wnieść swój wkład w zapewnienie czystości podczas mistrzostw Europy w Polsce i na Ukrainie”, Egbert Tölle, członek zarządu REMONDIS AG & Co. KG

Targi i imprezy

Oprócz uczestnictwa w targach IFAT ENTSORGA w Monachium (patrz raport na stronach 14 i 15) REMONDIS wraz ze spółkami zależnymi bierze udział w wielu innych imprezach, w czasie których prezentuje swoją ofertę produktów i usług.

SHG na targach CERAMITEC

Targi CERAMITEC rozwijały się od czasu swojej premiery w 1979 r. i uzyskały status wiodących na świecie targów przemysłu ceramicznego. Spółka SHG należąca do grupy REMONDIS będzie uczestnikiem targów, podobnie jak w 2009 r. i zaprezentuje szerokie spektrum swoich produktów w hali A6 na stoisku 514. Targi CERAMITEC, odbywające się od 22 do 25 maja 2012 r. w Monachium na terenie Neue Messe, przedstawią kierunki na globalnym rynku oraz szeroką ofertę umożliwiającą międzynarodowej publiczności kompleksowy wgląd w stan technologii produkcji

ceramicznej. Nowe hasło targów CERAMITEC „Technologie, innowacje, materiały” odzwierciedla najważniejszą ideę targów. Obejmują one całe spektrum od klasycznej ceramiki i surowców poprzez metalurgię proszkową, aż po ceramikę techniczną. W targach CERAMITEC 2009 wzięło udział 656 wystawców z 35 krajów oraz 15 000 odwiedzających. Z uwagi na szerokie spektrum oferty zakłada się, że liczby te będą jeszcze wyższe w 2012 r.

Miejsce: Targi w Monachium

Więcej informacji: www.ceramitec.de

O&S, Stuttgart

Na międzynarodowych specjalistycznych targach technologii obróbki powierzchni i obróbki warstwowej w Stuttgarcie, odbywających się od 12 do 14 czerwca, REMONDIS Industrie Service (obszar UPEX) przedstawi rozwiązania dotyczące przemysłowego oczyszczania, utylizacji i recyklingu.

Miejsce: Targi w Stuttgarcie

Więcej informacji: www.cms.messe-stuttgart.de

ECOMONDO, Rimini

REMONDIS Industrie Service weźmie udział w specjalistycznych międzynarodowych targach dotyczących recyklingu, energii i zrównoważonego rozwoju od 7 do 10 listopada 2012 r.

Miejsce: Targi Rimini Fiera

Więcej informacji: www.ecomondo.com

Międzynarodowe targi kariery, Dortmund

REMONDIS zaprezentuje się potencjalnym kandydatom na pracowników jako atrakcyjny pracodawca na forum dla młodych naukowców i międzynarodowych firm działających w Dortmundzie oraz w regionie. Będzie to miało miejsce 14 czerwca na Uniwersytecie Technicznym w Dortmundzie.

Miejsce: Międzynarodowe

Centrum Spotkań, TU Dortmund

Więcej informacji: www.tu-dortmund.de

Plast Eurasia, Sztambuł

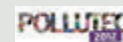

REMONDIS Plano weźmie udział w specjalistycznych międzynarodowych targach przemysłu tworzyw sztucznych odbywających się od 29 listopada do 2 grudnia 2012 r.

Miejsce: TÜYAP Fair and Convention Center, Büyükkçekmece, Sztambuł

Więcej informacji: www.plasteurasia.com

Pollutec, Lyon

REMONDIS France SAS weźmie udział w targach dotyczących przyszłościowych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska i gospodarki od 27 do 30 listopada 2012 r.

Miejsce: Lyon Eurexpo France

Więcej informacji: www.pollutec.com

Rozpoczęcie międzynarodowych programów szkoleniowych

W 2011 roku firma REMONDIS rozpoczęła dwa nowe programy szkoleniowe dla łącznie 13 uczestników. Spośród nich przygotowano siedmiu stażystów do pracy na stanowiskach w jednym z sześciu regionów Niemiec. Pozostałym sześciu uczestników programu po jego ukończeniu otrzymało propozycję pracy na rynku międzynarodowym. Stażyści zagraniczni pochodzą z krajów WNP, Chin/Hongkongu i Turcji.

Programy szkoleniowe zawsze rozpoczynają się od 14-dniowej fazy wprowadzającej, w czasie której młode kadry zapoznają się z różnymi sektorami działalności REMONDIS. Oprócz wykładów i szkoleń program obejmuje również wizytę w zakładach Lippewerk, przedsiębiorstwie gospodarki wodnej i recyklingowej, w zakładzie GMVA w Oberhausen, a także BEG w Bremerhaven oraz firmie Buchen w Kolonii. Program szkoleniowy ma mieć zastosowanie w różnych obszarach i zakładach na terenie całych Niemiec oraz w siedzibie w Lünen. Uczestnicy szkolenia zapoznają się w szczególności ze specyfiką pracy w filiach i oczyszczalniach oraz zdobywają doświadczenie w zakresie sprzedaży i dystrybucji, zarządzania projektami, a także rachunkowości i kontrolingu.

We wszystkich oddziałach stażyści biorą aktywny udział w codziennych zadaniach firmy i realizują pierwsze własne projekty. Osoby zainteresowane mogą uzyskać szczegółowe informacje o programie szkoleniowym w dziale kadr REMONDIS Assets & Services.

Stażyci z różnych krajów poznają w REMONDIS różnorodność swojego przyszłego zawodu.

REMONDIS zaangażował się w rozwój gospodarki recyklingowej w Mordowii

Na początku marca Prezydent Republiki Mordowii (Federacja Rosyjska) Nikolai Merkuskin i Egbert Tölle reprezentujący przedsiębiorstwo REMONDIS podpisali porozumienie o budowie nowego centrum recyklingu odpadów w Republice Mordowii. Mordowia jest niezależną republiką w obrębie Federacji Rosyjskiej, która znajduje się w obwodzie wołgogradzkim między Moskwą a Wołgą. Od północy graniczy z obwodem niżnonowogrodzkim, w którym REMONDIS działa z powodzeniem już od kilku lat. Dopiero w ostatnim roku REMONDIS rozpoczął działalność w stolicy Mordowii Sarańsku w ramach spółki PPP. Zastosowanie nowych metod w kraju bogatym w surowce naturalne znacznie przyspiesza przekształcanie gospodarki odpadami w prawdziwą gospodarkę recyklingową o znacznie wyższych współczynnikach przetwarzania odpadów.

Prezydent Nikolai Merkuskin i członek zarządu REMONDIS Egbert Tölle przy podpisywaniu umowy.

Ludzie

REMONDIS aktywnie przeciwdziała bezrobociu wśród młodzieży

DŁUGOTERMINOWE WSPARCIE INICJATYWY JOBLINGE W KOLONII

JOBLINGE

Bez wykształcenia, bez stażu, bez pracy, bez perspektyw. Dla wielu młodych ludzi droga do życia zawodowego i pracy została zamknięta już na starcie. Według statystyk Federalnego Urzędu Pracy obecnie około 650 tysiącom młodych ludzi w wieku od 15 do 25 lat nie udaje się podjąć pracy po ukończeniu szkoły. REMONDIS od dawna realizuje ideę odpowiedzialności społecznej poprzez tworzenie większej liczby miejsc praktycznej nauki zawodu i miejsc pracy, zwłaszcza dla osób mało wykwalifikowanych. Od początku tego roku REMONDIS wspiera również inicjatywę Joblinge, którą powołano w celu poszerzenia perspektyw młodych ludzi z niższych warstw społecznych i zwiększenia ich szans na niezależną przyszłość.

Thomas Conzendorf, członek zarządu REMONDIS AG & Co. KG

JOBLINGE to społeczna inicjatywa firmy doradczej The Boston Consulting Group i fundacji BMW AG imienia Eberharda von Kuenheima, którą rozpoczęto w 2008 roku. Inicjatywa wspiera współpracę między gospodarką, rządem i społeczeństwem. Po pomyślnym rozpoczęciu działalności w latach 2009-2011 utworzono dodatkowe oddziały w Monachium, Berlinie i Frankfurtach. W styczniu 2012 zaczął działalność nowy oddział w Kolonii. Inne oddziały są w trakcie tworzenia – inicjatywa stale rozszerza zakres działania. REMONDIS jako jeden z założycieli wspiera nowy oddział w Kolonii, fundując stypendia. Spółka przejmuje koszty uczestnictwa w programie dwóch młodych ludzi przez okres 3 lat oraz oferuje oprócz wsparcia rzeczowego także miejsca na praktykach i miejsca praktycznej nauki zawodu.

Od 2008 r. programem JOBLINGE zostało objętych 600 młodych ludzi. Około 60% uczestników znajduje stałą pracę, przy czym głównym celem fundacji jest pośredniczenie w znajdowaniu miejsc praktycznej nauki zawodu. O trwałości tej koncepcji świadczy fakt, że ponad 90% uczestników programu

po 12 miesiącach zostaje zatrudnionych w miejscach praktycznej nauki zawodu. Wsparcie inicjatywy na poziomie zarządu REMONDIS podkreśla jej znaczenie w ramach korporacji. Thomas Conzendorf, członek zarządu REMONDIS AG & Co. KG, wyjaśnia:

„Zapewnienie sukcesu naszej firmy to najlepszy sposób realizacji idei odpowiedzialności społecznej, którą możemy wdrożyć w ramach grupy REMONDIS. Dzięki naszemu sukcesowi utworzyliśmy w ubiegłych latach wiele miejsc pracy i zatrudniamy obecnie aż 30 tys. pracowników na całym świecie. W tym kontekście ważne jest, że w nowoczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy przemysł recyklingowy jest jedną z nielicznych branż tworzących jeszcze miejsca pracy dla pracowników mniej wykwalifikowanych. Zaangażowanie w inicjatywę JOBLINGE nie tylko zapewnia doskonale możliwości, by poszerzyć naszą społeczną aktywność, ale również otwiera drogę do pozyskiwania nowych pracowników. A nasi pracownicy są dla nas najważniejszym zasobem – i to na wszystkich poziomach kwalifikacji!”

◀ Delegacja rady miejskiej Selm pod przewodnictwem burmistrza Mario Löhr witana przez Norberta Rethmanna w Gut Sternberg.

▲ od lewej: Dr Johannes Kolkmann i Michael Figge z firmy REMONDIS, Andreas Stratemeyer, dyrektor ds. jednostek powiązanych RWE Deutschland AG, Thomas Rongeleiden, REMONDIS Aqua, Ulrich Altenhoff, doradca prawny RWE Deutschland AG i dr Günter Fehr, dyrektor generalny KED, przy podpisywaniu umowy na zakup akcji KED.

▲ Norbert Rethmann oprowadza członków rady miasta po muzeum powozów w Wamckow, w swojej ojczyźnie z wyboru.

◀ Podpisanie porozumienia o budowie nowego centrum recyklingu odpadów w Republice Mordowii (Federacja Rosyjska) przez Prezydenta Republiki Mordowii Nikolai Merkushkina i członka zarządu firmy REMONDIS Egberta Tölle.

▲ od lewej: Studenci odbywający staż w REMONDIS i praktykanci Pascal Ressemann, Nina Handrup, Johanna Spinn i Kim Auferoth podczas przygotowań do egzaminu.

◀ Harry K. Voigtsberger (środek zdjęcia), Minister Gospodarki, Energetyki, Budownictwa, Mieszkalnictwa i Transportu Nadrenii Północnej-Westfalii podczas wizyty w zakładzie Lippewerk w Lünen przekonyuje się o efektywności działania prywatnych przedsiębiorstw w kraju. Po jego prawej stronie Ludger Rethmann, prezes zarządu REMONDIS i Hans Vornholt, były członek zarządu. Po lewej stronie: Michael Viefers, członek zarządu Rhenus AG und Co. KG oraz Silvia Fiebig, referent ministerialny ds. handlu, usług i logistyki.

2012

2021

2030

2039

2048

2057

2066

2075

2084

2093

2102

2111

2120

2129

2139?

Bez tytanu nie ma szans na nowoczesne lotnictwo

Samoloty mają dla wielu ludzi kolosalne znaczenie. O stabilności podwozia, silnika, kadłuba i skrzydeł decyduje tytan. Bez tego metalu świat byłby znacznie mniejszy. Jednak naturalne zasoby są ograniczone; rezerw wystarczy statystycznie na 137 lat. REMONDIS rozwija proces odzyskiwania tytanu w procesie produkcji. Na całym świecie oraz na najwyższym poziomie. Dla pewnej przyszłości. **Niemiecka jakość.**

REMONDIS AG & Co. KG // Brunnenstr. 138 // 44536 Lünen // Niemcy // T +49 2306 106-0 // F +49 2306 106-100
remondis.com/shortages // info.shortages@remondis.com

